

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

**BİYOLOJİ ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

2024 YILI ÖZ DEĞERLENDİRME RAPORU

Prof. Dr. C. Varol TOK (Başkan)

Dr. Öğr. Üyesi Neslihan DEMİR (Üye)

Dr. Öğr. Üyesi Tülay BİCAN SÜERDEM (Üye)

Arş. Gör. Dr. Berrak Damla YAĞAN (Üye)

01/01/2024-24/01/2025

İÇİNDEKİLER

PROGRAMA AİT BİLGİLER	2
1.ÖĞRENCİLER.....	12
2-PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI	24
3-PROGRAM ÇIKTILARI.....	26
4-SÜREKLİ İYİLEŞTİRME.....	28
5-EĞİTİM PLANI.....	32
6-ÖĞRETİM KADROSU	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
7-ALTYAPI	38
8-KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR	40
9-ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ	42
SONUÇ	43

PROGRAMA AİT BİLGİLER

01.1. Programın Kısa Tarihçesi ve Sahip Olduğu İmkanlar

Yüksek Lisans Programımız 1997’de eğitime başlamıştır. Anabilim Dalımız yüksek lisans ders programına yer alan zorunlu, seçmeli dersler ile seminer ve tez çalışmalarını başarıyla tamamlayarak gerekli kredi koşulunu sağlayan öğrencilerimiz, Biyoloji alanında Yüksek Lisans derecesi (Master of Science) almaya hak kazanmaktadırlar.

Botanik, Ekoloji, Genel Biyoloji, Moleküler Biyoloji, Temel ve Endüstriyel Mikrobiyoloji ile Zooloji Anabilim Dalları halinde yapılan bölüm; eğitim, öğretim ve araştırma faaliyetlerinde, hayat olaylarını moleküler ve hücre bazda incelemeyi, kalıtım bilgisinin iletişimine dayanan genetik çalışmalar yapmayı, organizmaların embriyodan itibaren gelişimlerini incelemeyi, canlıları çevreleriyle birlikte tanımlamayı, çevre ile ve birbirleriyle olan etkileşimlerini değerlendirmeyi, ülkenin biyolojik zenginliklerinin tanımlanmasına ve biyolojik çeşitliliğin belirlenmesine katkıda bulunmayı, sağlıklı ve dengeli bir çevrenin ön koşulları konusunda çevre bilincini aşılamayı, canlılar ile çevreleri arasında kurulan dengeli bir yaşamın gerekliliği konusundaki prensipleri ve mekanizmaları ortaya çıkarmayı ilke edinmiştir. Bu ilkeler doğrultusunda bilimsel, girişimci ve yenilikçi bir bölüm olmak, kaliteli eğitim ve öğretim faaliyetleri sunmak ve paydaşlarla olan ilişkilerin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bilimsel olarak uluslararası makaleler yapmak, projeler ile öğrencileri çalışmaya teşvik etmek, bölümde düzenlenen ulusal ve uluslararası düzeyde sempozyum ve kongrelerle öğrencilerin bilimsel vizyonunu arttırmak, panel, kariyer günleri, seminerler gibi bölüm etkinlikleri ile öğrencilerin ilerideki iş yaşamında karşılaşılabilecekleri problemlere karşı hazırlıklı olmalarını sağlamak performans göstergelerimizdir.

Bölümümüzde biyolojinin değişik disiplinlerinde çalışmalar yapılmakta olup, öğretim üyelerimizin çalıştığı konular şu başlık altında toplanabilir; Bitki ve Hayvan Taksonomisi, Moleküler Biyoloji ve Genetik, Biyokimya, Ekoloji, Coğrafi Bilgi Sistemleri, Hidrobiyoloji, Bitki Fizyolojisi, Deniz Biyolojisi, Mikrobiyoloji, Mikoloji, Biyoteknoloji, Histoloji ve Embriyoloji, Hücre Biyolojisi, Sinirbilim ve Hayvan Fizyolojisi.

01.2. Programın Öğretim Yöntemi, Eğitim Dili ve Öğrenci Kabulü

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği ile Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin ilgili yönetmelik ve yönergesinde yer alan koşulları sağlamış olmak, Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavı (ALES)'nden gerekli puanı almak koşulu ile anabilim dalımız tarafından yapılan yazılı ve sözlü mülakat sınavlarından başarılı olan lisans mezunu adaylar, yönetmelik - yönergede belirtilen puan hesaplamaları ile yapılan puan sıralaması sonucunda kontenjan dahilinde yüksek lisans programına kayıt yaptırma hakkına sahip olurlar. Yukarıdaki temel gerekleri sağlayan fakat farklı programlardan mezun olan adaylar için bilimsel hazırlık programı uygulanır. Bu programda başarılı olan adaylar lisansüstü programa kabul edilirler. Ayrıca; ilgili yönetmelik-yönerge çerçevesinde ve kontenjan dahilinde özel öğrenci statüsünde yüksek lisans programına özel öğrenci kabul edilmektedir. Fizik Anabilim Dalında yüksek lisans eğitimini tamamlamak için; bir öğrenci Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinin (ÇOMÜ) Lisansüstü Eğitim Yönetmeliğinin akademik ve yasal mevzuatı çerçevesinde ve Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından belirlenen süreçleri tamamlamış/ sınavları başarmış olmalıdır. Bu tezli yüksek lisans programında öğrenim gören öğrenciler, en az 120 AKTS’lik 7 ders (21 yerel kredi), bir seminer ve tez almakla (Tezin ve seminer dersinin kredisi bulunmamakta, bu ders “Başarılı/Başarısız” olarak değerlendirilmektedir). Programlarında öngörülen tüm derslerden en az CC/S notu ile başarılı olmakla, 4.00 üzerinden en az 3.00 Genel Not Ortalamasına ve en az 120 AKTS kredisine sahip olmakla yükümlüdürler. Programımızın eğitim dili Türkçe’dir.

Yüksek lisans programına başvuru ve kabul

MADDE 11 – (1) Yüksek lisans programına başvurabilmek için adayın; lisans diplomasına sahip olması gerekir. (2) Tezli yüksek lisans programına başvurabilmek için adayın 4,00 üzerinden en az 2,00 (60/100) lisans genel not ortalamasına sahip olması gereklidir. Mezuniyet ortalamaları 100'lük sisteme göre hesaplanır. Öğrencinin transkriptinde yüzlük not ortalaması olmaması halinde ortalamaların 100'lük sisteme dönüştürülmesinde Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen not dönüşüm cetveli esas alınır. Tezli yüksek lisans programına başvuranların ALES'ten başvurduğu programın türünde en az 55 puan veya Yükseköğretim Kurulu tarafından denkliği kabul edilen sınavlardan Senato tarafından kabul edilen eşdeğer puanı alması gerekir. (3) Lisans öğrenimini yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların Yükseköğretim Kurulundan denklik/tanınma belgesi almış olmaları gerekir. (4) Yabancı dil koşulu aranması durumunda; ÖSYM tarafından düzenlenen yabancı dil sınavları, YÖKDİL sınavı, ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarının sonuçları veya Üniversite yabancı dil sınavının sonucu değerlendirmeye alınır. (5) Ana bilim/ana sanat dalı başkanlığı, ilgili programın puan türünde Yükseköğretim Kurulu tarafından ilan edilen ALES, genel not ortalaması ve yabancı dil taban puanlarından az olmamak şartıyla EK kararı ve Senatonun kabulü ile özel koşullar belirleyebilir. (6) Yüksek lisans programlarına başvurularında; ALES puanı, ana sanat dalları programlarında sanatta yetenek sınavı/değerlendirme puanı, Tıp Fakültesi mezunları için temel tıp bilimleri programlarında temel tıp puanı ve bunlara ilaveten yabancı dil puanı, lisans not ortalaması, yazılı ve/veya sözlü sınav sonucu gibi değerlendirme ölçütleri EK'nin önerisiyle Senato tarafından belirlenir. Senato tarafından belirlenen değerlendirme ölçütleri ve oranlarına göre hesaplanan giriş puanları dikkate alınarak öğrenci kabul edilir. (7) Özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programların ana bilim/ana sanat dallarına öğrenci kabulünde ve doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/diş hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz. Adayların başvurduğu programlara göre, sanatta yetenek sınavı veya değerlendirmesinden 60'tan az olmamak üzere Senato tarafından belirlenen puanı almış olmaları gerekir. (8) Tezsiz yüksek lisans programlarına başvurularında, doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/diş hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarından da ALES puanı şartı aranmaz. Bu kapsamdaki adayların değerlendirme işlemleri için; mezun olduğu lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, 55'ten düşük 75'ten fazla olmamak üzere Senato tarafından bir puan belirlenir ve ilgili programın şartlarında ilan edilir. Bu adaylar daha önceden aldıkları puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından farklı bir alanda başvuru yapabilirler. İlan edilen puan, puan türüne bakılmaksızın ALES puanı olarak hesaplamalara dahil edilir. (9) Tezsiz yüksek lisans programlarının giriş puanının belirlenmesinde ALES puanının istenmesi halinde ALES puanının %50'si alınır. ALES puanının istenmemesi halinde değerlendirme ölçütleri EK'nin önerisiyle Senato tarafından belirlenir. (10) Tezli yüksek lisans programlarına giriş notunun belirlenmesinde ALES puanının %50'si alınmak koşuluyla diğer değerlendirme ölçütleri EK'nin önerisiyle Senato tarafından belirlenir. (11) Tezli yüksek lisans programlarına kabul edilebilmek için giriş puanının en az 60 olması gerekir. (12) Uzaktan öğretim tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabul şartları, EABDK/EASDK'nin kararı, EK'nin uygun görüşü ve Senatonun kararı ile belirlenir. (13) Yüksek lisans programlarına öğrenci kabulüne ilişkin diğer esaslar EK'nin önerisi ve Senatonun kararıyla belirlenir. (14) Yüksek lisans programları için, giriş puanları eşit olan adaylardan, ALES puanı yüksek olana, ALES puanları eşit ise lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan öğrenciye öncelik verilir.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 16 – (1) Bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler, diğer yükseköğretim kurumlarındaki lisansüstü derslere kayıtlı olduğu Enstitü EABDB/EASDB'nin onayı ile özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Başvuru sahipleri, dersi verecek öğretim üyesinin kabulü, EABDB/EASDB'nin onayı ve EYK kararı ile lisansüstü programlara özel öğrenci olarak kabul edilebilir. (2) Lisansüstü derslere kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemleri kayıtlı olduğu EABDK/EASDK'nin uygun görüşü ve EYK kararı ile yürütülür. (3) Özel öğrenci başvuru tarihleri akademik takvimde belirtilerek, Enstitünün internet sayfasında ilan edilir. Başvurular EABDB/EASDB'nin görüşü doğrultusunda, EYK tarafından karara bağlanır. (4) Özel öğrenciler başvurdukları programda ilgili dönemde açık olan derslere kayıt olabilir. Özel öğrenciler için ayrıca ders açılmaz. (5) Özel öğrenciler ders ve sınavlarla ilgili olarak, diğer lisansüstü öğrenciler için geçerli olan yükümlülükleri yerine getirmek zorundadırlar. (6) Bu öğrencilere diploma veya sertifika verilmez; ancak talepleri halinde kayıtlı oldukları dersleri ve aldıkları notları gösteren bir belge verilir. (7) Dersleri almaları uygun bulunan adaylardan ücret yatırması gerekenler, ilgili derse/derslere kayıt olabilmeleri için Üniversite Yönetim Kurulu tarafından tespit edilen ders saat ücretini ödemeleri ve bütün adayların istenen belgeleri teslim etmeleri gerekir. Kayıt oldukları dersleri bırakmak istemeleri halinde o ders için ödedikleri ücret iade edilmez. (8) Özel öğrenciler, 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğine tabidir.

Yabancı uyruklu öğrenci kabulü

MADDE 18 – (1) Yabancı uyruklu adaylar ile lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların lisansüstü programlara kabulüne ilişkin usul ve esaslar, bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde, EABDK/EASDK'nin önerisi, EK'nin kararı ve Senatonun kabulü ile belirlenir. İlgili mevzuata aykırı olmamak kaydıyla, yabancı uyruklu adaylar için, farklı bir başvuru takvimi ve farklı başvuru, değerlendirme ve kabul esasları belirlenebilir. (2) Yabancı uyruklu adayların başvurularında, lisans derecesi ile kabul edilen doktora/sanatta yeterlik veya yüksek lisans programlarına kabul edilecekler için lisans, diğer adaylar için tezli yüksek lisans mezuniyet belgeleri ile not dökümlerinin aslı ve onaylı Türkçe tercümelerini, ayrıca lisansüstü programları izleyebilecek Türkçe bilgisinin olduğunu gösteren, üniversitelerin Türkçe öğrenim, uygulama ve araştırma merkezlerinden asgari C1 düzeyinde alınan bir belgeyi Enstitüye sunmaları zorunludur. Lisans/tezli yüksek lisans öğrenimini Türkiye'de tamamlamış olan yabancı uyruklu öğrencilerden ve yabancı dilde yürütülen programlara başvuracak adaylardan Türkçe yeterlilik belgesi istenmez. Yabancı dilde verilen lisansüstü eğitim programlarına başvuracak yabancı uyruklu öğrencilerin, başvurdukları programın dil yeterliliğini sağlamış olmaları gerekir. (3) Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile imzalanmış protokol, ikili anlaşma, Avrupa Birliği Uyum Programı, öğrenci değişim programları ve benzeri anlaşmalara istinaden gelen yabancı uyruklu hükümet burslusu öğrenciler, lisansüstü programlara öğrenci kabulüne ilişkin hükümlere bakılmaksızın programa kabul edilirler. Diğer yabancı uyruklu öğrenciler için birinci ve ikinci fıkra hükümleri uygulanır.

01.3. Programın İdari Yapısı Öğretim Kadrosu

Biyoloji programında 14 Profesör, 4 Doçent, 5 Dr. Öğr. Üyesi, 4 Araştırma Görevlisi Dr. ve 1 Araştırma Görevlisi olmak üzere toplam 28 akademik personel bulunmaktadır.

01.4. Programın Vizyon ve Misyonu

Programımızın vizyonu; Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Biyoloji Bölümü kendisini, uluslararası bilimsel çalışma ve projeleri takip ederek eğitim programının sürekli

güncellenmesini sağlamak, bu doğrultuda bilimsel araştırma kalitesini artırıp dünya standartlarını yakalamak ve alanında önde gelen bölümlerden olup ulusal ve uluslararası akreditasyon kurumları tarafından akredite edilen bir bölüm olmaktır.

Biyoloji Yüksek Lisans Programı, ilgili meslek grupları için yeniliklere açık, doğa korumacı ve etik değerlere uygun nitelikte alanında uzman öğrenciler yetiştirmektedir. Değerlerimiz; yenilikçilik, etik anlayış içerisinde kaliteli eğitim, bilimsellik, tanınırlık, işbirliği ve paylaşımcılıktır.

Programımızın misyonu; Biyoloji Bölümü misyonu, bilimsel araştırmalar yapabilecek kabiliyette ve Biyoloji ile ilgili alanlarda istihdam ihtiyacını karşılayacak, alanında bilgili ve girişimci mezunlar yetiştirmek, biyoloji alanından günümüz gelişmelerini dikkate alarak öğrencilerin ilgisini çekecek bir düzeyde müfredat sunmak, yüksek kalitede laboratuvar ve eğitim imkânları ile günümüz biyoloji konularını kapsayan yüksek lisans ve doktora programları sunmaktır.

Programımızın vizyon ve misyonunu oluşturan temel amaçlar;

Yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde paydaşlarla bilimsel, sosyal ve ekonomik projeler gerçekleştirmek; bölgesel kalkınma projelerine önderlik etmek.

Bilim ve teknoloji alanında ulusal ve uluslararası kurumlarla işbirliği geliştiren kurumsal kültüre sahip olmak

Üretilen bilimsel bilgiyi toplumun yararına sunmak

Ulusal ve uluslararası düzeyde yarışan, ulusal kimliğini küresel değerlerle bağdaştırabilen, kendisini sürekli geliştirebilen, çevreye, topluma ve etik değerlere saygılı, yaratıcı bireyler yetiştirmek

Tüm öğrencilerin uluslararası düzeyde kabulünü sağlayacak eğitim-öğretim hizmeti sunmak

Programımızın vizyon ve misyonunu oluşturan temel değerler;

Atatürk İlke ve İnkılaplarına bağlı olmak,

Vatan sevgisiyle görevini anayasa, uluslararası hukuk ilkeleri, insan hakları ve yüksek öğretim Mevzuatıyla ilgili tüm yasal düzenlemelere uyarak yerine getirmek,

Din, dil, ırk, milliyet, renk, düşünce farklılığı gözetmeksizin insanları sevmek ve saymak,

Çalışmaktan, doğruluktan ve dürüstlükten taviz vermemek,

Üniversitenin misyon ve vizyonuna bağlı olmak, Bilimin uluslararası kabul görmesine inanmak, Yenilikçi olmak, değişimi yönetmek ve gerçekleştirmek,

Kurumsal bağlılığa, kurum içinde uyum ve dayanışmaya önem vermek,

Zaman yönetimine özen göstererek sürekli mükemmelliği yakalamaya çalışmak, İşimizi sevmek ve özgün araştırmalar yapmak,

Sürdürülebilir rekabet avantajı sağlamak.

01.5. Programın Amacı

Programımız eğitim programlarında üniversitemizin ve Lisansüstü Eğitim Enstitümüzün kurumsal hedefleri ve önceliklerinin yanı sıra güncel yerel, bölgesel, ulusal ihtiyaçları ve hedefleri dikkate almaktadır. Bu kapsamda Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi lisansüstü eğitimi için gerekli yeterlilikleri tanımlamıştır. Bu yeterlilik çerçevesi şu şekildedir:

Biyoloji, yüksek lisans programı (Bologna Süreci Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi'nde "İkinci Düzey", TYYÇ'de "7. Düzey"), mezunlarına ileri düzeyde bilgi, beceri ve yetkinlik gerektiren mesleki uygulama alanlarına, araştırma alanlarına ve doktora programlarına geçiş yeterlilikleri kazandıran akademik ağırlıklı bir programdır. Programın, "Eğitimde Uluslararası Standart Sınıflandırması (ISCED) 2011" ve "Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ)"ne göre sınıflandırması ve eğitim alanı kodları aşağıda verilmiştir: •ISCED Eğitim Alan Kodu: 42 – Yaşam Bilimleri, Alt kategorisi: 421 (Biyoloji) •ISCED Program Yeterlilik Düzeyi: 7, Akademik ağırlıklı lisans derecesi. •Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) Temel Alan Kodu: 42 – Yaşam Bilimleri,

Alt kategorisi: 421(Biyoloji) •Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) Yeterlilik Türü (profili): Akademik ağırlıklı "7. Düzey" yüksek lisans derecesidir.

01.6. Programın Hedefi

Biyoloji Anabilim Dalı Yüksek Lisans programının hedefleri; eğitim, öğretim ve araştırma faaliyetlerinde, hayat olaylarını moleküler ve hücrenel bazda incelemeyi, kalıtım bilgisinin iletişimine dayanan genetik çalışmalar yapmayı, organizmaların embriyodan itibaren gelişimlerini incelemeyi, canlıları çevreleriyle birlikte tanımlamayı, çevre ile ve birbirleriyle olan etkileşimlerini değerlendirmeyi, ülkenin biyolojik zenginliklerinin tanımlanmasına ve biyolojik çeşitliliğin belirlenmesine katkıda bulunmayı, sağlıklı ve dengeli bir çevrenin ön koşulları konusunda çevre bilincini aşlamayı, canlılar ile çevreleri arasında kurulan dengeli bir yaşamın gerekliliği konusundaki prensipleri ve mekanizmaları ortaya çıkarmayı ilke edinmiştir. Bu ilkeler doğrultusunda bilimsel, girişimci ve yenilikçi bir program olmak, kaliteli eğitim ve öğretim faaliyetleri sunmak ve paydaşlarla olan ilişkilerin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Biyoloji Bölümünden mezun olan öğrenciler özel sektörde ve kamu kuruluşlarında istihdam alanı bulabildiği gibi akademik veya araştırma laboratuvarlarında çalışma imkanı bulabilmektedir. Biyologlarımızın istihdam alanları aşağıda belirtilmiştir.

1)20.03.2015 tarih ve 29301 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’ndan) “ATIKLARIN KARAYOLUNDA TANINMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ” e göre atık taşıma faaliyetin bulunan firmaların en az bir çevre görevlisi istihdam etmesi/çevre danışmanlık firmasından hizmet alması zorunludur. Bu çevre görevlisinin Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik doğrultusunda Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı belgesine sahip olması gerekir. Çevre görevlisi olan Biyologlar atık taşıma faaliyetinde bulunan firmalarda çalışabilirler.

2)22.05.2014 tarih ve 29007 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan (Sağlık Bakanlığı’ndan) “SAĞLIK MESLEK MENSUPLARI İLE SAĞLIK HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN DİĞER MES MENSUPLARININ İŞ VE GÖREV TANIMLARINA DAİR YÖNETMELİK “ e göre sağlık mes mensupları ile sağlık hizmetlerinde çalışan diğer meslek mensuplarının iş ve görev tanımları yapılmıştır.

Bu yönetmeliğe göre Biyologların iş ve görev tanımları şu şekilde yapılmıştır: a) Sağlık kurum ve kuruluşlarında hematoloji, endokrinoloji, immünoloji, mikrobiyoloji, biyokimya, bakteriyoloji, parazitoloji, genetik, moleküler biyoloji, anatomi, patoloji, histoloji, sitoloji, embriyoloji, morfoloji, toksikoloji, metabolizma, biyoistatistik, tıbbi biyoloji, kan ve kan ürünleri, biyolojik ürünler, infertilite laboratuvarları gibi alanlarda görev alır. b) Canlı organizmalar hakkında bilgiyi artırmak, yeni bilgiler ortaya koymak, yeni ürünler, işlemler ve teknikler geliştirmek amacıyla yapılan bilimsel araştırmalar ve araştırma geliştirme çalışmalarında görev alır. c) Biyoteknolojik araştırma-geliştirme çalışmalarında görev alır. ç) Bilimsel araştırmalarda; problemin tanımlanması, amacın belirlenmesi, hipotezin geliştirilmesi, deney ve testlerin tasarlanması ve yürütülmesi ile elde edilen verilerin analiz edilerek sonuçlarının yorumlanması, bu doğrultuda tıbbi alanda uygulanmasına yönelik öneriler geliştirilmesi ve raporlanmasında görev alırlar.

3)22.05.2014 tarih ve 29007 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan (Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı’ndan) “TEHLİKELİ MADDE GÜVENLİK DANIŞMANLIĞI HAKKINDA TEBLİĞ” e g tehlikeli maddeleri; taşıyan, gönderen, paketleyen, yükleyen, dolduran ve boşaltan işletmelerde “tehlikeli madde güvenlik danışmanı” olarak çalışabilirler.

4)15.05.2014 tarih ve 29001 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan (Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu’ndan) “TIBBİ CİHAZ SATIŞ, REKLAM VE TANITIM YÖNETMELİĞİ” ne göre piyasaya a edilen tıbbi cihazların satış, reklam ve tanıtım faaliyetlerinde sorumlu müdür, satış - tanıtım elemanı ve klinik destek elemanı olarak çalışabilirler.

5)04.04.2014 tarih ve 28962 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu'ndan) "İNSAN DOKU VE HÜCRE ÜRÜNLERİNİN RUHSATLANDIRILMASI VE ÜRÜNLERİN ÜRETİM, İTHALAT, İHRACAT, DEPOLAMA VE DAĞITIM FAALİYETLER YÜRÜTEN MERKEZLER HAKKINDA TEBLİĞ" e göre merkez sorumlusu, kalite yönetim birim sorumlusu, kalite kontrol birimi sorumlusu ve doku-işleme birimi sorumlusu olarak çalışabilirler.

6)12.03.2014 tarih ve 28939 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (Sağlık Bakanlığı-Türkiye Halk Sağlığı Kurumu'ndan) "BİYOSİDAL ÜRÜNLER YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI DAİR YÖNETMELİK" gereğince biyosidal ürün veya aktif maddeler üreten işletmelerde mesul müdür olarak çalışabilirler.

7)25.12.2013 tarih ve 28862 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (Çevre ve Şehircilik Bakanlığın'dan) "ÇEVRE ÖLÇÜM VE ANALİZ LABORATUVARLARI YETERLİK YÖNETMELİĞİ" ne göre çe mevzuatı kapsamında ölçüm ve analizleri yapacak, özel veya kamuya ait kurum ve kuruluş laboratuvarlarında; a) Laboratuvar sorumlusu, b) Kalite yöneticisi/kalite yöneticisi ve c) Laboratuvarında ölçüm ve analiz yapacak personel olarak çalışabilirler.

8)21.11.2013 tarih ve 28828 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (Çevre ve Şehircilik Bakanlığın'dan) "ÇEVRE GÖREVLİSİ, ÇEVRE YÖNETİM BİRİMİ VE ÇEVRE DANIŞMANLIK FİRMAL HAKKINDA YÖNETMELİK" doğrultusunda a) Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisansla Hakkında Yönetmeliğin Ek-1 ve Ek-2 listesinde yer alan işletmelerde, b) Belediyeler, il özel idareleri ve mahalli idare birlikleri veya bunların iştiraklerinin çevreye kirletici etkisi olan tesis ve faaliyetlerinde, c) Organize sanayi bölgesi, ihtisas organize sanayi bölgesi, endüstri bölgesi ve serbest bölge yönetimleri bünyesinde, d) Sağlık kuruluşları ve hastanelerden, yatak kapasitesi 20 ve üzerinde olanlarda ve e) Çevre danışmanlık firmalarında çevre görevlisi olarak çalışabilirler.

9)31.10.2013 tarih ve 28807 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (Gümrük ve Ticaret Bakanlığın'dan) "HAVUZ SUYUNDA KULLANILAN YARDIMCI KİMYASAL MADDELERİN ÜRETİ İTHALATI, PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ İLE BİLDİRİM ESASLARINA DAİR TEBLİĞ" göre üretim yerinde biyologlar mesul müdür olarak çalışabilmektedir.

10)31.10.2013 tarih ve 28807 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (Gümrük ve Ticaret Bakanlığın'dan) "KUVVETLİ ASİT VEYA BAZ İÇEREN TEMİZLİK ÜRÜNLERİNİN ÜRETİMİ, İTHAL PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ İLE BİLDİRİM ESASLARINA DAİR TEBLİĞ" ine göre ür yerinde kimya veya sağlık alanında en az lisans eğitimi almış olanlar mesul müdür olarak çalışabilmektedir.

11)31.10.2013 tarih ve 28807 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (Gümrük ve Ticaret Bakanlığın'dan) "TAMPON, HİJYENİK PED, GÖĞÜS PEDİ, ÇOCUK BEZİ VE BENZERİ ÜRÜNLERİN ÜRETİ İTHALATI, PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ İLE BİLDİRİM ESASLARINA DAİR TEBLİĞ" göre üretim yerinde eczacı, kimya mühendisi, kimyager veya biyolog mesul müdür olarak çalışabilmektedir.

12)01.10.2013 tarih ve 28807 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (Gümrük ve Ticaret Bakanlığın'dan) "HAVA AROMATİZE EDİCİ ÜRÜNLERİN ÜRETİMİ, İTHALATI, PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ İLE BİLDİRİM ESASLARINA DAİR TEBLİĞ" ine göre üretim yerinde kimya veya sağ alanında en az lisans eğitimi almış olanlar mesul müdür olarak çalışabilmektedir.

13)20.08.2013 tarih ve 28741 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığın'dan) "İŞ HİJYENİ ÖLÇÜM, TEST VE ANALİZİ YAPAN LABORATUVARLA HAKKINDA YÖNETMELİK" gereğince iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı kapsamında çalışma ortamındaki kişisel maruziyetlere veya çalışma ortamına yönelik fiziksel, kimyasal ve biyolojik etkenlerle ilgili iş hijyeni ölçüm, test ve analizleri

yapacak özel veya kamuya ait kurum ve kuruluş laboratuvarlarında“laboratuvar yöneticisi ve kalite yöneticisi” olarak Biyologlarda görev yapabilmektedir.

14)02.08.2013 tarih ve 28726 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan (Sağlık Bakanlığı-Türkiye Halk Sağlığı Kurumu’ndan) “AKTİF MADDE İÇERMİYEN BİYOSİDAL ÜRÜNLER TEBLİ kapsamında üretim yerlerinde mesul müdür olarak çalışabilirler.

15)02.08.2013 tarih ve 28726 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN” gereği 20.06.2012 tarih ve 6331 sayılı “İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU”nda değişiklik yapılmıştı Bu değişikliğe göre Biyologlar kamu ve özel sektöre ait işyerlerinde İş Güvenliği Uzmanı olarak çalışabilmektedir.

16)05.07.2013 tarih ve 28698 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan (Sağlık Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’ndan) "HİJYEN EĞİTİMİ YÖNETMELİĞİ"ne göre Hayat Boy Öğrenme Müdürlüğü'ne bağlı eğitim kurumlarında hijyen eğitimi verebilirsiniz.

17)29.05.2013 tarih ve 28661 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan (Milli Eğitim Bakanlığı’ndan) “MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL MOTORLU TAŞIT SÜRÜCÜLERİ KURSU YÖNETMELİĞİ” göre özel motorlu taşıt sürücülerini kurslarında ilk yardım dersini verebilmek için; en az yüksekokul mezunu olmak ve İlk Yardım Yönetmeliği kapsamında alınmış “İlk Yardım Eğitmeni Sertifikası” sahibi olmak şartı getirilmiştir. Yeni yönetmeliğe göre İlk Yardım Eğitmeni Sertifikası almış Biyologlarda özel motorlu taşıt sürücülerini kurslarında ilk yardım dersi verebileceklerdir.

18)27.04.2013 tarih ve 28630 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan (Sağlık Bakanlığı-Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu’ndan) “BEŞERİ TIBBİ ÜRÜNLERİN İMALATHANELERİ HAKKIN YÖNETMELİK” kapsamında biyoteknolojik ürün imalat yerlerinde, ürün sorumlusu olarak çalışabilirsiniz.

19)30.12.2012 tarih ve 28513 sayılı (2.mükerrer) Resmi Gazete’ de yayımlanan (Ekonomi Bakanlığı’ndan) “İHRACATTA TİCARİ KALİTE DENETİMLERİNİN RİSK ESASLI YAPILM AMACIYLA FİRMALARIN SINIFLANDIRILMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ” e göre laboratuvar biyolog olarak çalışabilirler. Ayrıca sorumlu denetçi olarak da görev yapabilirsiniz.

20)20.03.2012 tarih ve 28239 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan (Milli Eğitim Bakanlığı’ndan) “MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI YÖNETMELİĞİ” ne göre okulla çeşitli kurslarda, dersanelerde, özel öğrenci etüt eğitim merkezlerinde, hizmet içi eğitim merkezlerinde ve uzaktan eğitim merkezlerinde öğretmen, uzman öğretici veya usta öğretici olarak çalışabilirler.

21)29.12.2011 tarih ve 281571 sayılı (3.mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’ndan) "GIDA KONTROL LABORATUVARLARININ KURULUŞ, GÖRE YETKİ VE SORUMLULUKLARI İLE ÇALIŞMA USUL VE ESASLARININ BELİRLENME DAİR YÖNETMELİK" gereği gıda kontrol laboratuvarlarında Biyologlar çalışabilmektedir.

22)13.12.2011 tarih ve 28141 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’ndan) "DENEYSEL VE DİĞER BİLİMSEL AMAÇLAR İÇİN KULLANILAN HAYVANLARIN REFAH VE KORUNMASINA DAİR YÖNETMELİK" gereği Biyolog olarak çalışabilirler (a. Bir şekilde genetik yapıları değiştirilmiş gen aktarımlı, nakavt gibi hayvanların bulunduğu araştırmaya yetkili, üretici ve kullanıcı kuruluşlarda, b. Genetik yapıları değiştirilmiş balıklar söz konusu olduğunda, c. Mikrobiyolojik özelliklerinden dolayı özel bakım gerektiren germfree, patojen ari, spesifik patojen free ve benzeri hayvanların bulunduğu üretici ve kullanıcı kuruluşlarda).

23)11.12.2011 tarih ve 28139 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’ndan) “VETERİNER TEŞHİS VE ANALİZ LABORATUVARLARI

YÖNETMELİĞİ” göre hayvan hastalık ve hayvanın yapısıyla ilgili teşhis ve analizlerini yapacak laboratuvarlarda teknik hizmet kadrosunda Biyologlarda çalışabilmektedir.

24)24.08.2011 tarih ve 28035 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan) “AMBALAJ ATIKLARININ KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ” ne göre toplama-ayırma tesislerin sağlaması gereken kriterler arasında tam zamanlı olarak en az bir çevre görevlisi istihdam etmesi zorunluluğu getirilmiştir. Çevre görevlisi belgesini alan Biyologlarda toplama-ayırma tesislerde çalışabilmektedir.

25)17.06.2011 tarih ve 27967 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan (Çevre ve Orman Bakanlığı'ndan)” TOPRAK KİRLİLİĞİNİN KONTROLÜ VE NOKTASAL KAYNAKLI KİRLENMİŞ SAHAL DAİR YÖNETMELİK YETERLİLİK BELGESİ TEBLİĞİ” ne göre yeterlilik belgesi alınması iç gerekli meslek grupları arasında Biyologlarda yer almaktadır.

26)21.05.2011 tarih ve 27940 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan (Sağlık Bakanlığı'ndan) “BİYOSİDAL ÜRÜNLERİN KULLANIM USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİĞİ” göre mesul müdür olarak çalışabilirsiniz.

27)26.04.2011 tarih ve 27916 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (Çevre ve Orman Bakanlığı'ndan) “ATIK ARA DEPOLAMA TESİSLERİ TEBLİĞİ” ne göre tehlikeli atıkların dışındaki ara depolama tesislerinde çevre görevlisi olarak Biyologlarda çalışabilmektedir.

28)06.03.2011 tarih ve 27886 sayılı Resmi Gazete ’de yayımlanan (Sağlık Bakanlığı'ndan) “YÜZME HAVUZLARININ TABİ OLACAĞI SAĞLIK ESASLARI VE ŞARTLARI HAKKIN YÖNETMELİK” gereği yüzme havuzlarının analizleri Bakanlıkça yetkilendirilmiş özel laboratuvarlarda da yapılabilmektedir. Bu yönetmeliğe göre Biyologlarda yetkilendirilmiş özel laboratuvarlarda çalışabilmektedir.

29)12.11.2010 tarih ve 27757 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak (Ulaştırma Bakanlığı ile Çevre ve Orman Bakanlığı'ndan) yürürlüğe giren “DENİZ ÇEVRESİNİN PETROL VE DİĞER ZARAR MADDELERLE KİRLENMESİNDE ACİL DURUMLARDA MÜDAHALE GÖREVİ VEREBİLECEK ŞİRKET/KURUM/KURULUŞLARIN SEÇİMİNE İLİŞKİN TEBLİ DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ” kapsamında, petrol ve diğer zararlı madde kirliliğinin müdahale yetki belgesi almak isteyenŞirket/kurum/kuruluşlarında Biyolog olarak çalışabilirler.

30)27.10.2010 tarih ve 27742 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan (Sağlık Bakanlığı'ndan) “İNSAN DOKU VE HÜCRELERİ İLE BUNLARLA İLGİLİ MERKEZLERİN KALİTE VE GÜVEN HAKKINDA YÖNETMELİĞİ” ne göre kapsama giren merkezlerde, merkezin faaliyeti ile ilgili alanda doktora düzeyinde eğitimini tamamlamış olan Biyolog merkezde tam gün görev yapmak kaydıyla merkez sorumlusu olarak çalışabilmektedir.

31)13.06.2010 tarih ve 27610 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan 5996 nolu Kanun “VETERİNER HİZMETLERİ, BİTKİ SAĞLIĞI, GIDA VE YEM KANUNU” kapsamında gıda ve yem işletmelerin çalışabilirsiniz (a. Maya, fermente ve salamura ürünler üreten iş yerleri b. Hayvan beslemede kullanılan biyoproteinler gibi belirli bazı ürünleri üreten işletmeler). 32) 10.03.2010 tarih ve 27517 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (Sağlık Bakanlığı'ndan) “TERAPÖTİK AFEREZ MERKEZLERİ HAKKIND YÖNETMELİK” kapsamında terapötik aferez merkezlerinde teknik sorumlu veya diğer sağlık personeli olarak çalışabilirsiniz.

33)18.12.2009 tarih ve 27436 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan (Çevre ve Orman Bakanlığı'ndan) “YETERLİLİK BELGESİ TEBLİĞİ” ne göre Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu ve Proje Tanıtı Dosyası hazırlayan Şirketlerde çalışabilirsiniz.

34)15.05.2009 tarih ve 27229 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan (Tarım ve Köyüşleri Bakanlığı'ndan) “TOHUMCULUK SEKTÖRÜNDE YETKİLENDİRME VE DENETLEMEYÖNETMELİ doğrultusunda Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel

Müdürlüğü'nden doku kültürü ile tohumluk üretici belgesi olarak doku kültürü ile tohumluk üreticisi iş yeri açabilirler.

35)08.10.2005 tarih ve 25960 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan (Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'ndan) “YETKİLİ SINIFLANDIRICILARIN LİSANS ALMA, FAALİYET VE DENETİMİ HAKKI YÖNETMELİĞİ” ne göre yetkili sınıflandırıcı personel olarak çalışabilirler.

36)23.05.2005 tarih ve 25823 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan (Sağlık Bakanlığı'ndan) “KOZMETİK YÖNETMELİĞİ” doğrultusunda kozmetik ürünler üreten imalathane ve fabrikalarda Sorumlu Teknik Eleman olarak çalışabilirler.

37)21.04.2005 tarih ve 25793 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan (Sağlık Bakanlığı'ndan) “PELOİDLERİN ÜRETİMİ VE SATIŞI HAKKINDA TEBLİĞ” e göre peloid üretim tesislerin biyologlar mesul müdür olarak çalışabilirsiniz. İmalatçı-ihracatçılar kimyasal ve fiziksel analiz gerektiren ürünler için firmaların, laboratuvar elemanı olarak ürünün özelliğine göre Biyolog olarak da çalışabilirsiniz. Ayrıca bu laboratuvar elemanı şartları uygun olması halinde sorumlu denetçi olarak da görev yapabilmektedir.

38)17.02.2005 tarih ve 25730 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan (Sağlık Bakanlığı'ndan) “İNSANİ TÜKETİM AMAÇLI SULAR HAKKINDA YÖNETMELİĞİ” ne göre içme suyu işleme fabrikaların mesul müdür olarak çalışabilirler. 39) 01.12.2004 tarih ve 25657 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan (Sağlık Bakanlığı'ndan) “DOĞAL MİNERALLİ SULAR HAKKINDA YÖNETMELİK” kapsamın doğal mineralli su tesislerinde mesul müdür olarak çalışabilirsiniz.

40)20.05.2002 tarih 24760 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (Sağlık Bakanlığı'ndan) “KAN ÜRÜNLERİNİN RUHSATLANDIRILMASINA DAİR YÖNETMELİĞİ” ne göre mesul müdür ola çalışabilirler.

41)30.12.2011 tarih 52388 sayılı Makam oluruyla yayımlanan “DOKU TİPLEME LABORATUVARLARI YÖNERGESİ” ne göre Tetkik ve Analiz Sorumlusu ve Laboratuvar Teknisyeni olarak çalışabilirler.

42)15.12.2011 tarih ve 28143 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan (Sağlık Bakanlığı'ndan) “YÜZME HAVUZLARININ TABİ OLACAĞI SAĞLIK ESASLARI VE ŞARTLARI HAKKIN YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK” gereği yüzme havuzları teknik işler ve havuzun uygun şekilde işletilmesinden sorumlu kimya veya sağlık eğitimi almış, en az lise mezunu mesul müdür bulundurulması zorunludur. Ayrıca yüzme havuzlarında kullanılan suyu kimyasal, fiziksel ve mikrobiyolojik yönden kullanıma hazırlayan, bu konuda eğitim almış ve en az lise mezunu kişiler havuz suyu operatörü olarak çalışabilmektedir.

43)05.07.2005 tarih ve 25866 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (Sağlık Bakanlığı'ndan) “KORDON KANI BANKACILIĞI YÖNETMELİĞİ” gereğince Banka ekibi: Banka ekibi, kök hücre işlem ayırıştırma, dondurulması konularında eğitim görmüş sertifikalı bir hekim ile ikinci bir eleman olarak yine sertifikalı bir laboratuvar teknisyeninden oluşur.

44)09.12.2004 tarih ve 25665 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (Sağlık Bakanlığı'ndan) “KAPLICA YÖNETMELİĞİ” gereğince kaplıca tesislerinde işletmecinin devamlı olarak işinin devamlı surette bulunmasına imkan olmayan hallerde mesul müdür olarak işin yürütülmesi mümkündür. Mesul Müdür; sağlık eğitimi görmüş yüksekokul mezunundan olur.

45)22.05. 2002 tarih ve 24762 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (Sağlık Bakanlığı'ndan) “İLK YARDIM YÖNETMELİĞİ” ne göre ilkyardım eğitmeni sertifikasını alarak, ilkyardım eğitim merkezlerinde mesul müdür veya ilkyardım eğitmeni olarak çalışabilirler. Ayrıca güvenlik eğitimi veren kurslarda ilkyardım dersini anlatabilirler.

46)“TÜRKİYE KÖK HÜCRE KOORDİNASYON MERKEZİ ÇALIŞMA ESASLARI YÖNERGESİ” ne göre Tarama ve Eşleştirme Birimi Personeli olarak çalışabilirler.

01.7. Kazanılan Derece

Biyoloji Anabilim Dalı'ndan mezun olan öğrenciler yüksek lisans diploması almaya hak kazanır ve "Yüksek Biyolog" ünvanı ile yüksek lisans derecesi alırlar.

01.8. Öğrencilerin Programı Seçerken Sahip Olması Gereken Yetkinlikler

Öğrencilerin bir lisans programı mezunu olması gerekliliklerin yanı sıra bölüm 01.2.de belirtilen öğrenci kabulü şartlarına uymaları gerekmektedir.

01.9. Öğrencilerin Öğrenimleri Sonunda Sahip Olacağı Yetkinlikler

Öğrendiği temel bilgileri ve yöntemleri kullanarak temel bilimler ve özellikle biyoloji alanında tanımlamalar yapabilecek kuramsal ve deneysel bilgi birikimine sahip olur. Edindiği bilgi ve becerileri; biyoloji başta olmak üzere temel bilimler ve ilgili uygulama alanlarında kullanarak problemlere çözümler üretir. Bu programı başarıyla tamamlayan öğrenciler, Biyoloji alanında Yüksek Lisans derecesi (Master of Science) almaya hak kazanmaktadır. Bölümümüz mezunları özel sektörde ve kamu kuruluşlarında iş bulabilmekte ayrıca akademik veya araştırma laboratuvarlarında çalışma imkânına sahip olabilmektedirler.

01.10. Programın Mevcut Öğrenci Profili**01.11. Program Mezunlarının Mesleki Profili**

Bölümümüz mezunları özel sektörde ve kamu kuruluşlarında iş bulabilmekte ayrıca akademik veya araştırma laboratuvarlarında çalışma imkânına sahip olabilmektedirler. Yüksek Biyolog ünvanı alan mezunlar; araştırma veya tasarım, kalite kontrol yada test, matematiksel ve bilgisayarlı modelleme ile teknik ekipman satışı gibi alanlarda, endüstrinin geniş sektörlerinde (kalite kontrol, kalibrasyon, onkoloji merkezleri, tıp, vb.) birçok farklı endüstriyel alanda çalışabilmekte ve genellikle de laboratuvar esaslı işlerde çalışma pozisyonu bulabilirler. Biyologlar aynı zamanda üniversite ve araştırma enstitülerindeki araştırma gruplarına da katılabilirler.

01.12. Programın Paydaşları

Bölümümüzün iç ve dış paydaşları sürece dahil edilerek topluma yönelik doğa okulları ve halk günleri etkinlikleri sürdürülmektedir. Aynı zamanda öğrencilerimiz ve personelimiz için Teknopark dahilinde bölüm personelinin yürütücülüğünü yaptığı özel sektör kuruluşlarıyla işbirliği fırsatları bulunmaktadır. Ayrıca temel eğitim seviyesinde verilen sunumlar da dış paydaşlarla iletişimi geliştirmektedir. İç ve dış paydaşlarımızla yılda en az iki kez toplantılar düzenlenmektedir. Mezun ilişkilerimiz daha sıkı hale getirilmeye çalışılmaktadır. İç ve dış paydaşların katılımını arttırmak amacıyla anket çalışmalarına ağırlık verilmeye çalışılmaktadır.

01.13. Programın İletişim Bilgileri

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Terzioğlu Yerleşkesi

Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü, Merkez / ÇANAKKALE 17100

Anabilim Dalı Başkanı: Prof. Dr. C. Varol TOK

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Terzioğlu Kampüsü, 17020 Merkez-Çanakkale

Tel: 02862180018- Dahili: 22103

E-mail : cvtok@comu.edu.tr

Kanıtlar

<http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/>

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=akkpdtNQYougsgDMRLHcglxGGx!!xGGx!&culture=tr-TR>

Durum

Uygulama Yok

☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama

1.ÖĞRENCİLER

1.1-Programa kabul edilen öğrenciler, programın kazandırmayı hedeflediği çıktıları (bilgi, beceri ve davranışları) öngörülen sürede edinebilecek altyapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin kabulünde göz önüne alınan göstergeler izlenmeli ve bunların yıllara göre gelişimi değerlendirilmelidir.

MADDE 11 – (1) Yüksek lisans programına başvurabilmek için adayın; lisans diplomasına sahip olması gerekir. (2) Tezli yüksek lisans programına başvurabilmek için adayın 4,00 üzerinden en az 2,00 (60/100) lisans genel not ortalamasına sahip olması gereklidir. Mezuniyet ortalamaları 100'lük sisteme göre hesaplanır. Öğrencinin transkriptinde yüzlük not ortalaması olmaması halinde ortalamaların 100'lük sisteme dönüştürülmesinde Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen not dönüşüm cetveli esas alınır. Tezli yüksek lisans programına başvuranların ALES'ten başvurduğu programın türünde en az 55 puan veya Yükseköğretim Kurulu tarafından denkliği kabul edilen sınavlardan Senato tarafından kabul edilen eşdeğer puanı alması gerekir. (3) Lisans öğrenimini yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların Yükseköğretim Kurulundan denklik/tanınma belgesi almış olmaları gerekir. (4) Yabancı dil koşulu aranması durumunda; ÖSYM tarafından düzenlenen yabancı dil sınavları, YÖKDİL sınavı, ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarının sonuçları veya Üniversite yabancı dil sınavının sonucu değerlendirmeye alınır. (5) Ana bilim/ana sanat dalı başkanlığı, ilgili programın puan türünde Yükseköğretim Kurulu tarafından ilan edilen ALES, genel not ortalaması ve yabancı dil taban puanlarından az olmamak şartıyla EK kararı ve Senatonun kabulü ile özel koşullar belirleyebilir. (6) Yüksek lisans programlarına başvurularında; ALES puanı, ana sanat dalları programlarında sanatta yetenek sınavı/değerlendirme puanı, Tıp Fakültesi mezunları için temel tıp bilimleri programlarında temel tıp puanı ve bunlara ilaveten yabancı dil puanı, lisans not ortalaması, yazılı ve/veya sözlü sınav sonucu gibi değerlendirme ölçütleri EK'nin önerisiyle Senato tarafından belirlenir. Senato tarafından belirlenen değerlendirme ölçütleri ve oranlarına göre hesaplanan giriş puanları dikkate alınarak öğrenci kabul edilir. (7) Özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programların ana bilim/ana sanat dallarına öğrenci kabulünde ve doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz. Adayların başvurduğu programlara göre, sanatta yetenek sınavı veya değerlendirmesinden 60'tan az olmamak üzere Senato tarafından belirlenen puanı almış olmaları gerekir. (8) Tezsiz yüksek lisans programlarına başvurularında, doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarından da ALES puanı şartı aranmaz. Bu kapsamdaki adayların değerlendirme işlemleri için; mezun olduğu lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, 55'ten düşük 75'ten fazla olmamak üzere Senato tarafından bir puan belirlenir ve ilgili programın şartlarında ilan edilir. Bu adaylar daha önceden aldıkları puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından farklı bir alanda başvuru yapabilirler. İlan edilen puan, puan türüne bakılmaksızın ALES puanı olarak hesaplamalara dahil edilir. (9) Tezsiz yüksek lisans programlarının giriş puanının belirlenmesinde ALES puanının istenmesi halinde ALES puanının %50'si alınır. ALES puanının istenmemesi halinde değerlendirme ölçütleri EK'nin önerisiyle Senato tarafından belirlenir.

(10) Tezli yüksek lisans programlarına giriş notunun belirlenmesinde ALES puanının %50'si alınmak koşuluyla diğer değerlendirme ölçütleri EK'nin önerisiyle Senato tarafından belirlenir. (11) Tezli yüksek lisans programlarına kabul edilebilmek için giriş puanının en az 60 olması gerekir. (12) Uzaktan öğretim tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabul şartları, EABDK/EASDK'nin kararı, EK'nin uygun görüşü ve Senatonun kararı ile belirlenir. (13) Yüksek lisans programlarına öğrenci kabulüne ilişkin diğer esaslar EK'nin önerisi ve Senatonun kararıyla belirlenir. (14) Yüksek lisans programları için, giriş puanları eşit olan adaylardan, ALES puanı yüksek olana, ALES puanları eşit ise lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan öğrenciye öncelik verilir.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 16 – (1) Bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler, diğer yükseköğretim kurumlarındaki lisansüstü derslere kayıtlı olduğu Enstitü EABDB/EASDB'nin onayı ile özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Başvuru sahipleri, dersi verecek öğretim üyesinin kabulü, EABDB/EASDB'nin onayı ve EYK kararı ile lisansüstü programlara özel öğrenci olarak kabul edilebilir. (2) Lisansüstü derslere kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemleri kayıtlı olduğu EABDK/EASDK'nin uygun görüşü ve EYK kararı ile yürütülür. (3) Özel öğrenci başvuru tarihleri akademik takvimde belirtilerek, Enstitünün internet sayfasında ilan edilir. Başvurular EABDB/EASDB'nin görüşü doğrultusunda, EYK tarafından karara bağlanır. (4) Özel öğrenciler başvurdukları programda ilgili dönemde açık olan derslere kayıt olabilir. Özel öğrenciler için ayrıca ders açılmaz. (5) Özel öğrenciler ders ve sınavlarla ilgili olarak, diğer lisansüstü öğrenciler için geçerli olan yükümlülükleri yerine getirmek zorundadırlar. (6) Bu öğrencilere diploma veya sertifika verilmez; ancak talepleri halinde kayıtlı oldukları dersleri ve aldıkları notları gösteren bir belge verilir. (7) Dersleri almaları uygun bulunan adaylardan ücret yatırması gerekenler, ilgili derse/derslere kayıt olabilmeleri için Üniversite Yönetim Kurulu tarafından tespit edilen ders saat ücretini ödemeleri ve bütün adayların istenen belgeleri teslim etmeleri gerekir. Kayd oldukları dersleri bırakmak istemeleri halinde o ders için ödedikleri ücret iade edilmez. (8) Özel öğrenciler, 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğine tabidir.

Yabancı uyruklu öğrenci kabulü

MADDE 18 – (1) Yabancı uyruklu adaylar ile lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların lisansüstü programlara kabulüne ilişkin usul ve esaslar, bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde, EABDK/EASDK'nin önerisi, EK'nin kararı ve Senatonun kabulü ile belirlenir. İlgili mevzuata aykırı olmamak kaydıyla, yabancı uyruklu adaylar için, farklı bir başvuru takvimi ve farklı başvuru, değerlendirme ve kabul esasları belirlenebilir. (2) Yabancı uyruklu adayların başvurularında, lisans derecesi ile kabul edilen doktora/sanatta yeterlik veya yüksek lisans programlarına kabul edilecekler için lisans, diğer adaylar için tezli yüksek lisans mezuniyet belgeleri ile not dökümlerinin aslı ve onaylı Türkçe tercümelerini, ayrıca lisansüstü programları izleyebilecek Türkçe bilgisinin olduğunu gösteren, üniversitelerin Türkçe öğrenim, uygulama ve araştırma merkezlerinden asgari C1 düzeyinde alınan bir belgeyi Enstitüye sunmaları zorunludur. Lisans/tezli yüksek lisans öğrenimini Türkiye'de tamamlamış olan yabancı uyruklu öğrencilerden ve yabancı dilde yürütülen programlara başvuracak adaylardan Türkçe yeterlilik belgesi istenmez. Yabancı dilde verilen lisansüstü eğitim programlarına başvuracak yabancı uyruklu öğrencilerin, başvurdukları programın dil yeterliliğini sağlamış olmaları gerekir. (3) Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile imzalanmış protokol, ikili anlaşma, Avrupa Birliği Uyum Programı, öğrenci değişim programları ve benzeri anlaşmalara istinaden gelen yabancı uyruklu

hükümet burslusu öğrenciler, lisansüstü programlara öğrenci kabulüne ilişkin hükümlere bakılmaksızın programa kabul edilirler. Diğer yabancı uyruklu öğrenciler için birinci ve ikinci fıkra hükümleri uygulanır.

Tezli Yüksek Lisans Lisansüstü Başvuruları Değerlendirme Ölçütleri

ALES veya eşdeğeri sınav puanının %50'si, lisans not ortalamasının %10'u, bilim sınavı puanının %30'u, yabancı dil puanının %10'u toplanır. Tezli yüksek lisans programlarına kabul edilebilmek için oluşacak toplam notu en az 65 olanlar programa kabul edilirler.

Tezli yüksek lisans programları yabancı dil puanı için, YDS, ÜDS, KPDS, YÖKDİL, ÇOMÜ Yabancı Diller Yüksek Okulu'nun yaptığı yabancı dil sınavı ve YÖK tarafından eşdeğerliği kabul edilen yabancı dil sınavlarından alınan puanlar geçerlidir

Tezli yüksek lisans programları için bilim sınavı yazılı olarak yapılır. Adayların başarılı sayılmaları için bilim sınavına girmeleri ve sınavdan 100 üzerinden en az 50 puan almaları gerekir.

Kanıtlar

<https://lee.comu.edu.tr/>

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

1.2-Yatay ve dikey geçişle öğrenci kabulü, çift ana dal, yan dal ve öğrenci değişimi uygulamaları ile başka kurumlarda ve/veya programlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan politikalar ayrıntılı olarak tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 15 – (1) Üniversite bünyesindeki başka bir enstitünün ana bilim/ana sanat dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programlarında bilimsel hazırlık hariç en az bir yarıyılı tamamlamış, derslerinden geçerli not almış ve disiplin cezası almamış öğrenciler, belirlenen kontenjanlar dâhilinde lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir. (2) Yatay geçiş kontenjanları ve kontenjanlarda başvurulabilecek programlar, ana bilim/ana sanat/bilim/sanat dalı/program başkanlıklarının görüşü alınarak, EK'nin önerisi ve Senato kararı ile belirlenir, eğitim- öğretim dönemi başlamadan önce ilân edilir. (3) Yatay geçiş başvuruların değerlendirilmesi ve kabulü EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK kararı ile gerçekleştirilir. (4) Yatay geçiş başvurusu kabul edilen öğrencinin öğrenim süresinin hesaplanmasında öğrencilerin gelmiş olduğu lisansüstü programda geçirmiş olduğu süreler de hesaba katılır. (5) Yatay geçişi kabul edilen öğrencinin daha önce almış olduğu lisansüstü dersler, EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK kararı ile ders yüküne sayılabilir. (6) Üniversitede öğretim görevlisi veya araştırma görevlisi kadrosuna atanıp göreve başlayanlar başka bir üniversitede lisansüstü eğitim-öğretim görüyorsa, kontenjan şartı aranmaksızın, geçiş yaptığı tarihteki mezuniyet ve diğer koşulları yerine getirmeyi kabul ederek yatay geçiş yapabilirler. (7) Tezli bir programdan tezsiz yüksek lisans programlarına veya tezsiz bir programdan tezli yüksek lisans programlarına geçiş, öğrencinin başvurusu, EABDK/EASDK'nin onayı ve EYK kararı ile yapılabilir. (8) Tezsiz yüksek lisans programları hariç, lisansüstü programlarda öğrenciler sadece ders aşamasında yatay geçiş yapabilirler. Üniversitede öğretim görevlisi veya araştırma görevlisi kadrosuna atanıp göreve başlayanlar için ders aşamasında olma koşulu aranmaz. (9) Yatay geçişlerle ilgili diğer hususlar, Senato tarafından belirlenen esaslara göre düzenlenir.

Ders saydırma/intibak

MADDE 31 – (1) Öğrencilerin özel öğrencilik, yatay geçiş veya daha önceki lisansüstü programından ders saydırma, bir veya daha fazla dersten muaf olma ve buna bağlı olarak süre eksiltme koşulları, EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK'nin kararı ile belirlenir. (2) Öğrencilerin, yatay geçiş veya lisansüstü programlar arası geçişlerde daha önce alınan lisansüstü derslerin veya faaliyetlerin/uygulamaların intibakı EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK'nin kararı ile yapılır. Kararda, öğrenim sürecinde öğrencinin intibakının yapıldığı yarıyıl da belirtilir. (3) Öğrencinin önceden almış olduğu derslere ait kredi ve not transfer talebi, ilgili EABDK/EASDK önerisi ile EYK tarafından karara bağlanır. (4) Ders saydırma talebinde bulunacak öğrencilerin, kayıt tarihini izleyen 15 gün içinde transkript, ders içerikleri ve bir dilekçe ile EABDB'ye başvurmaları gerekir. EABDK/EASDK önerisi ve EYK'nin onayı ile öğrencinin ders intibakı gerçekleştirilir.

Diğer programlardan ders alma

MADDE 33 – (1) Tez danışmanının önerisi, EABDK/EASDK'nin uygun görüşü ve EYK'nin kararı ile yüksek lisans öğrencileri ve yüksek lisans derecesi ile doktora/sanatta yeterlik programlarına kabul edilen öğrenciler en fazla iki, lisans derecesi ile doktora/sanatta yeterlik programlarına kabul edilen öğrenciler en fazla dört dersi Üniversitenin diğer lisansüstü programlarından veya diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden alabilirler.

Bir alt programdan ders alma

MADDE 34 – (1) Yüksek lisans programlarında tezli yüksek lisans öğrencileri en fazla iki dersi, tezsiz yüksek lisans öğrencileri en fazla üç dersi tez danışmanının onayı ile Üniversite lisans programlarındaki derslerden seçebilir. Doktora/sanatta yeterlik programlarında da doktora/sanatta yeterlik öğrencisi en fazla iki dersi tezli yüksek lisans programından alabilir. Seçilen derslerdeki başarı notu için öğrenci bu Yönetmelikte geçen lisansüstü programlar için tanımlanan ders başarıma koşullarını sağlamalıdır. Bir alt programdan alınan dersler öğrencinin AGNO hesaplamasında değerlendirilmez.

Kanıtlar

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

1.3-Kurum ve/veya program tarafından başka kurumlarla yapılacak anlaşmalar ve kurulacak ortaklıklar ile öğrenci hareketliliğini teşvik edecek ve sağlayacak önlemler alınmalıdır.

Programımızdaki öğrenciler, lisansüstü eğitimlerinin belirli bir döneminde başka bir yükseköğretim kurumunda yurt içi (Farabi) ve yurt dışı (Erasmus) öğrenci programları ile eğitim görebilirler. Üniversitemizin ise bu konuda anlaşmalı olduğu üniversiteler bulunmaktadır. Bunlara Erasmus ve Dış ilişkiler Koordinatörlüğü web sitemizden aktif olarak ulaşılmaktadır. Ayrıca anabilim dalımızda öğrenci değişim programlarıyla da ilgili bir koordinatörlük bulunmakta ve öğrencilerimiz aktif olarak buradan ve kendi program danışmanlarından destek almaktadır.

Öğrenci değişimi

MADDE 17 – (1) Karşılıklı anlaşmalar çerçevesinde Üniversite ile yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumları arasında değişim programları (Erasmus, Farabi, Mevlana ve benzeri) düzenlenebilir. Değişim programları mevzuat, Yükseköğretim Kurulu kararları, ikili anlaşmalar ve Senato kararlarına göre yürütülür. (2) Değişim programları çerçevesinde, yurt içindeki ve yurt dışındaki üniversitelere bir veya iki yarıyıl süreyle öğrenci gönderilebilir. (3) Değişim programları kapsamında yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumlarında geçirilen yarıyılar, programın öğrenim süresinden sayılır. (4) Öğrencilerin değişim programları kapsamında diğer yükseköğretim kurumlarında tamamladığı ders ve diğer öğretim faaliyetlerinin, programındaki derslere eşdeğerliği EABDK/EASDK'nin uygun görüşü ve EYK'nin kararı ile belirlenir. Değişim programlarında alınan notların Üniversite not sistemine çevrilmesinde Senato tarafından kabul edilen not dönüşüm tablosu esas alınır. (5) Değişim programı kapsamında başka üniversitelerden gelen öğrencilere de Üniversitede eğitim aldıkları süre içerisinde bu Yönetmelik hükümleri uygulanır ve aldıkları dersler için kendilerine transkript verilir.

Kanıtlar

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=23550&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5> <http://erasmus.comu.edu.tr/>
<http://farabi.comu.edu.tr/http://iro.comu.edu.tr/>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

1.4-Öğrencileri ders ve kariyer planlaması konularında yönlendirecek danışmanlık hizmeti verilmelidir.

Anabilim dalımızda, danışmanlık görevi tez danışmanı atanıncaya kadar EABD/EASD başkanı veya görevlendirilen öğretim üyesi tarafından yürütülür. Tez danışmanının atanması ve görevleri lisansüstü eğitim öğretim yönetmeliğinin 35. maddesine göre belirlenmiştir. Tezsiz Yüksek Lisans Programında danışman atanması ve görevleri ise yönetmeliğinin 50. maddesine göre belirlenmiştir.

Tez danışmanı atama ilkeleri

MADDE 35 – (1) Tezli yüksek lisans programlarında tez danışmanı ataması EABDK/EASDK önerisi ve EYK kararı ile her öğrenci için, öğrencinin önceki çalışmaları ve çalışmak istediği alan ile tez danışman tercihi de dikkate alınarak, Üniversite kadrosunda bulunan öğretim üyeleri arasından en geç birinci yarıyılın sonuna kadar gerçekleştirilir. Birinci yarıyılın sonuna kadar öğrencinin görüşünün alınmaması ve/veya tez danışmanı atamasının yapılamaması halinde ilgili EABDK/EASDK'nin önerisi ile EYK tarafından tez danışmanı ataması yapılabilir. Doktora/sanatta yeterlik programında yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar; dört yıllık lisans derecesi ile kabul edilenler için ise en geç dördüncü yarıyılın sonuna kadar tez danışmanı ataması yapılır. (2) Tez danışmanı atamalarında öğrenci ilgili ana bilim/ana sanat dalından veya Üniversitenin diğer birimlerinde görev yapan öğretim üyeleri arasından beş tercih yapabilir. Tez danışmanı, öğrencinin tercihleri, öğretim üyelerinin tez danışmanlık yükleri ve ilgili görüşler dikkate alınarak, EABDK/EASDK'nin önerisi ile EYK kararı ile belirlenir. (3) Tez danışmanı, öncelikle EABD/EASD kadrosunda veya Üniversitenin diğer birimlerinde bulunan ve en az 2 (iki) yarıyıl lisans/yüksek lisans/doktora/sanatta yeterlik programlarında

ders vermiş olan öğretim üyeleri arasından belirlenir. Ayrıca gerekli görülmesi halinde EABDK/EASDK ile EYK'nin onayı ve Rektör oluru ile başka bir üniversite kadrosunda bulunan öğretim üyesi de tez danışmanı olarak atanabilir. (4) Doktora/sanatta yeterlik programlarında öğretim üyelerinin tez danışmanlığı yapabilmesi için dış hekimliği, eczacılık, tıp ve veteriner fakülteleri ana bilim dalları hariç en az bir yüksek lisans tezini başarı ile yönetmiş olma koşulu aranır. (5) Tez danışmanı, öğrencinin alacağı derslerin seçimi, onaylanması ve tez çalışması ile ilgili konularda ona rehberlik eder. (6) Tez danışmanı değişikliği, önceki tez danışmanının ve yeni atanacak tez danışmanının görüşü dikkate alınarak ve EABDK/EASDK onayı ile EYK tarafından karara bağlanır. (7) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak olan ikinci tez danışmanı, birinci tez danışmanının görüşü, EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK kararı ile Üniversite kadrosu dışından en az doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip kişilerden olabilir. Bu durumda, öğrencinin dersleri ve tez çalışmaları ile ilgili resmî işlemleri gerçekleştirme görevini birinci tez danışmanı yerine getirir. (8) Zorunlu hallerde birinci tez danışmanının görevini yerine getirememesi durumunda, öğrencinin talebi, EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK kararı ile ikinci tez danışmanı birinci tez danışmanının görevlerini yerine getirebilir. (9) Tez danışmanı olarak atanacak öğretim üyesinin uzmanlık alanı, tez çalışmasına uygun olmalıdır. (10) Çıkar çatışması/örtüşmesi/akrabalık ilişkisi olan kişiler öğrencinin tez danışmanı olarak atanamazlar. (11) Üniversitedeki görevinden emeklilik veya başka bir yükseköğretim kurumuna geçiş yaparak ayrılan öğretim üyesinin başlamış olan tez danışmanlığı, öğrencinin talebi, EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK tarafından uygun görülmesi durumunda süreç tamamlanıncaya kadar devam edebilir. (12) Bir öğretim üyesinin tez danışmanı olarak atanabilmesi için, Enstitü bünyesinde daha önce yürüttüğü yüksek lisans tezlerinden, bilimsel etkinlik, bilimsel yayın ve/veya bilimsel toplantılarda bildiri sunma ile ilgili asgari şartlar getirilebilir. Bu konuyla ilgili esaslar EK'nin önerisi ve Senatonun kararıyla belirlenir. (13) Tez danışmanının Üniversitedeki görevinden ayrılması veya altı aydan daha uzun süreyle yurt dışında görevlendirilmesi durumunda veya üç aydan daha uzun süreli ücretsiz izin, doğum izni, rapor alması ve benzer durumlarda talep üzerine öğrenciye yeni bir tez danışmanı atanır. Altı aydan daha fazla süreyle yükseköğretim kurumları dışında başka bir kurumda tam zamanlı olarak görevlendirilen, kadrosuyla bir başka öğretim kurumuna veya kamu kurumuna geçen öğretim üyelerinin tez danışmanlığı öğrencinin ve tez danışmanının birlikte talebi halinde tez danışmanlık görevi ilgili EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK kararı ile uzatılabilir. (14) Yüksek lisans programlarında bir öğretim üyesinin atanabileceği tez danışmanlığı toplam sayısı Yükseköğretim Kurulu kararlarına göre belirlenir. Ancak Yükseköğretim Kurulu ile yapılan protokol dahilinde ve Üniversite-sanayi iş birliği çerçevesinde yürütülen lisansüstü programlar için bu sayı yüzde elliye kadar artırılabilir. Bu sınırın aşılması durumunda EYK tarafından ilgili öğretim üyesine yeni danışman atama işlemi yapılmaz. (15) Bu sınırın aşılmış olması durumunda ilgili EABDK/EASDK'nin görüşü alınarak öğrencilerin tez danışmanlarına ilişkin değişiklik, öğrenci tercihleri de dikkate alınarak EYK tarafından karara bağlanır. (16) Tez danışmanı; öğretim üyesinin tez danışmanlığından çekilme talebi veya öğrencinin gerekçeli tez danışmanı değişikliği talebi olması durumunda mevcut ve yeni atanacak öğretim üyelerinin görüşü alınarak, ilgili EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK kararıyla değiştirilebilir. Ayrıca öğrencinin tez danışmanının, tez danışmanlık hizmetlerini yerine getiremediğine yönelik talebi ile danışmanın kurumdan ayrılıp görevlendirme oluru alınamaması durumunda ilgili EABDK/EASDK'nin görüşüne dayanılarak, EYK kararı ile tez danışmanlığı sona erdirilir ve öğrencinin danışmanı değiştirilir

Kanıtlar

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=23550&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

1.5-Öğrencilerin program kapsamındaki tüm dersler ve diğer etkinliklerdeki başarıları şeffaf, adil ve tutarlı yöntemlerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

Anabilim dalımızdaki tüm dersler ve etkinliklerin değerlendirmesi lisansüstü eğitim yönetmeliğinin aşağıda verilen maddeleriyle belirlenmiştir.

Devam zorunluluğu

MADDE 25 – (1) Lisansüstü öğrencilerin teorik derslerin %70'ine ve uygulamalı derslerin %80'ine devam etmeleri zorunludur. (2) Uzaktan öğretim programlarında derse devamla ilgili uygulanacak esaslar EK'nın önerisi ve Senatonun kararı ile belirlenir.

Sınavlar ve değerlendirme

MADDE 26 – (1) Her ders için en az bir ara sınav ve bir yarıyıl sonu notu verilir. Ara sınav notu öğrencinin hazırladığı ödevler, yaptığı uygulamalı çalışmalar ve/veya girdiği sınavlar temel alınarak verilebilir. Yarıyıl sonu notu, yarıyıl sonu sınavı temel alınarak verilir. Yarıyıl sonu sınavı, yazılı, sözlü veya uygulamalı olarak yapılabilir. Dersin niteliğine göre, ödev ve benzeri çalışmalar da yarıyıl sonu sınavı yerine sayılabilir. Devamsızlık sınırını aşan öğrenciler o dersin yarıyıl sonu sınavına giremez, girmeleri durumunda da devamsızlıktan kalırlar. Tez çalışması, uzmanlık alan dersi, seminer ve dönem projesi dersleri için yarıyıl sonu sınavı yapılmaz. (2) Bir derste yapılacak sınavların, ödev, proje, sözlü sunum gibi çalışmaların sayısı ve niteliği dersi veren öğretim üyesi tarafından belirlenir ve yarıyıl başında ilan edilir. (3) Her yarıyıl sonunda yarıyıl sonu sınavından sonra bütünleme sınavı yapılır. Bir dersten devamsızlık nedeniyle başarısız olanlar o dersin bütünleme sınavına giremezler. Bütünleme sınavının notu yarıyıl sonu notu yerine sayılır. (4) Yeterlik, seviye tespit, lisansüstü programlara giriş sınavları, tez önerisi savunma sınavı ve tez savunma veya ders başarılarını ölçen tüm sınavlar, yazılı (kâğıt ortamında) ve tüm adaylara eş zamanlı olarak yapılabileceği gibi, alan ve zorluk düzeyine göre tasnif edilerek güvenli biçimde saklanan bir soru bankasından, her bir adaya farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına izin verecek şekilde ilgili EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK'nin kararıyla elektronik ortamda da yapılabilir. (5) Tez savunma sınavına, sanatta yeterlik savunma sınavına, doktora ve sanatta yeterlik için yapılan yeterlik sınavına, tez izleme komitesi sınavına katılmayan ve belgelendirilmiş geçerli bir mazereti olan öğrencilere, söz konusu sınavın yapıldığı tarihten itibaren beş iş günü içinde başvurduğu takdirde, EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK'nin kararı ile yeni bir sınav hakkı verilebilir. (6) Uzaktan öğretim programlarında uygulanacak ölçme ve değerlendirme yöntemleri ile ilgili esaslar, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde, EK önerisi ve Senato kararı ile belirlenir.

Mazeret sınavı

MADDE 27 – (1) Mazeret sınavı, sadece ara sınavlar için geçerlidir. Öğrencinin bir dersten mazeret sınavına alınıp alınmayacağı EYK tarafından belirlenerek, mazeret sınavının hangi tarihte, nerede ve ne şekilde yapılacağı ilan edilir. (2) Mazeret sınavından yararlanmak isteyen öğrencinin sınav tarihini takip eden beş iş günü içinde mazeretini gösterir belgeyi bir dilekçe ile EABDB/EASDB'ye teslim etmesi halinde EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK'nin kararı ile öğrenciye mazeret sınavı hakkı verilebilir. Mazeret sınavına girmeyen öğrencilere yeni bir mazeret sınavı hakkı verilmez. Öğrencinin mazeret sınavına girebilme hakkı aşağıdaki belgeli hallere bağlıdır: a) Hastalık durumu ile ilgili sağlık kurulu raporu. b)

Acil hallerde aile hekimi veya 2./3. basamak sağlık kuruluşlarından alınan rapor. c) Öğrencinin birinci derece yakınlarından birinin sınava girmesini engelleyecek bir tarihte vefatı ile ilgili belge. ç) Trafik kazası, yangın, sel, deprem, çökme, yıkım ve benzeri beklenmeyen durumların ortaya çıkması halinde resmi makamlardan alınan belge. d) Gözaltı veya tutukluluk halinde resmi makamlardan alınan belge. e) EABDK/EASDK tarafından kabul edilen ve EYK tarafından onaylanan diğer mazeretler. (3) Yarıyıl sonu sınavına mazeretleri nedeniyle giremeyen veya girip de başarısız olan öğrenciler bütünleme sınavına girebilirler. (4) Geçerli mazereti nedeniyle tez sınavı ve yeterlik sınavı gibi jüri önünde yapılan sınavlara giremeyen öğrenciler için, beş iş günü içinde mazeretlerini Enstitüye bildirmeleri ve mazeretlerinin EYK tarafından kabul edilmesi halinde yeni bir sınav tarihi belirlenir. (5) Sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerde Türkiye'yi, Üniversiteyi ve ilgili akademik birimi temsil etmek için görevlendirilen öğrencilere, katılmadıkları her sınav için mazeret sınavı hakkı verilir.

Notlar

MADDE 28 – (1) Yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programlarında öğretim elemanı tarafından, öğrencilere aldıkları her ders için, aşağıdaki harf notlarından biri, yarıyıl sonu ders notu olarak verilir. Başarı harf notuna karşılık gelen katsayılar aşağıdaki gibidir:

a) Tam Puan 100 Esasına Göre Kazanılan Not	Harfli Puan Sistemine Göre Not Karşılığı	Tam Puan 4,00 Esasına Göre Katsayı
90-100	A	4,00
85-89	BA	3,50
80-84	BB	3,00
75-79	CB	2,50
70-74	CC	2,00
60-69	DC	1,50
50-59	DD	1,00
30-49	FD	0,50
0-29	FF	0,00

(2) Birinci fıkradaki harf notlarının dışında kalan değerlendirmeler için aşağıdaki harfler kullanılır: a) DS: Devamsız, b) G: Geçti, c) K: Kaldı, ç) M: Muaf, d) GR: Girmedir (3) Geçti (G) ve Kaldı (K) notları uzmanlık alan, dönem projesi ve seminer dersleri için kullanılır. Bu iki not genel not ortalamasına katılmaz. (4) Bir dersten başarılı sayılabilmek için, o dersten yarıyıl sonu notu olarak yüksek lisans öğrencisinin en az CC notu, doktora/sanatta yeterlik öğrencisinin ise en az CB notu almış olması gerekir. Seminer dersi, tez önerisi savunma sınavı, yeterlik sınavı, uzmanlık alan dersi ve dönem projesi dersinden başarılı sayılabilmek için Geçti (G) notunu almış olmak gerekir.

Ders tekrarı

MADDE 29 – (1) Öğrenci başarısız olduğu seçmeli dersi tekrar alabileceği gibi, aynı kredide başka bir seçmeli dersi de alabilir. Ders tekrarında farklı bir ders seçilirse, bu ders için devam zorunluluğu aranır. (2) Bir dersten DS notu alan öğrenci, bu dersi tekrar aldığı anda derse devam etmek zorundadır. Dersin devam koşulunu sağladığı halde başarısız olan öğrenci ise bu dersi tekrar aldığı anda derse devam etmek zorunda değildir. Ancak not değerlendirmesi için gerekli olan sınavlara katılması ve/veya ödevleri hazırlaması gerekir. (3) Öğrenciler başarısız olduğu zorunlu dersi tekrar almak zorundadır. Ancak başarısızlık veya devamsızlık nedeniyle tekrarlanması gereken zorunlu dersin programdan çıkartılması veya açılmaması durumunda tez danışmanının önerisi, EABDK/EASDK'nin onayı ve EYK'nin kararı ile

başarısız olunan zorunlu dersin yerine öğrenci başka bir dersi alabilir. (4) Tekrar edilen derslerde alınan en son not geçerlidir.

Not ortalamaları

MADDE 30 - (1) Öğrencinin bir yarıyılıda aldığı uzmanlık alan dersi, tez danışmanlığı, seminer, tez önerisi, doktora yeterlik çalışması, tez ve dönem projesi hariç tüm derslerin, ağırlıklı puanlarının toplamı AKTS kredileri toplamına bölünerek ağırlıklı yarıyıl not ortalaması hesaplanır. Bir öğrencinin bir dersten aldığı ağırlıklı puanı, dersin AKTS kredisi ile başarı notu katsayısının çarpımı sonucunda bulunur. Elde edilen ortalama, virgülden sonra iki basamak yürütülerek yuvarlanır. (2) Genel ağırlıklı not ortalaması; ağırlıklı yarıyıl not ortalamasının hesaplanmasındaki yol izlenerek, öğrencinin lisansüstü programa kabul edilmesinden itibaren almış olduğu derslerin tümü dikkate alınarak hesaplanır. Genel ağırlıklı not ortalamasının hesaplanmasında, tekrar edilen derslerden alınan en son not dikkate alınır.

Kanıtlar

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=23550&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

1.6-Öğrencilerin mezuniyetlerine karar verebilmek için, programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini belirleyecek güvenilir yöntemler geliştirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Anabilim dalımızda mezuniyetin gerektirdiği koşullar lisansüstü eğitim öğretim yönetmeliğinin aşağıdaki maddeleriyle belirlenmiştir. Tezli yüksek lisans programlarında mezuniyetin gerektirdiği koşulların kapsamı, yönetmeliğin ilgili maddeleriyle aşağıda verilmiştir:

Seminer dersi

MADDE 36 – (1) Seminer dersi, tezsiz yüksek lisans dışındaki diğer programlarda zorunlu bir ders olup öğrencilerin ders döneminde hazırladıkları, bilimsel bir konuyu kapsayan yazılı bir çalışmadır. Seminer dersinin değerlendirmesi tez danışmanı veya dersin öğretim üyesi tarafından yapılır. Başarısızlık durumunda seminer dersi, ders alma döneminde tekrarlanır.

Uzmanlık alan dersi

MADDE 37 – (1) Uzmanlık alan dersi; tezsiz yüksek lisans dışında diğer programlarda öğretim üyesinin, tez danışmanlığını yaptığı öğrencilere, çalıştığı bilimsel alandaki bilgi, görgü ve deneyimlerinin aktarılmasını, çalışma disiplininin kazandırılmasını, güncel bilimsel yazıları izleyebilme ve değerlendirebilme yeteneğinin geliştirilmesini sağlamaya yönelik teorik bir derstir. (2) Öğrencinin uzmanlık alan dersini alabilmesi için kayıtlı olduğu programdaki lisansüstü derslerinden başarılı olması gerekir. Uzmanlık alan dersi danışmanın talebi, EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK kararı ile açılır. Bu ders, tez danışmanlığı görevi sona erinceye kadar, yarıyıllarda, yarıyıl tatili ve yaz tatillerinde de devam eder. EYK kararı ile öğrencinin mezun edilmesi durumunda uzmanlık alan dersi sona erer. Tez önerisi kabul edilen öğrenciler, tez danışmanı tarafından açılan uzmanlık alan dersini almak zorundadır. (3) Uzmanlık alan dersine ilişkin diğer esaslar Senato tarafından kararlaştırılır.

Tez çalışması

MADDE 38 – (1) Tez çalışması, tezli yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programlarının amacına yönelik olarak hazırlanan ve EK tarafından belirlenen formatta yazılan bilimsel bir çalışmadır. Tez danışmanı, tez çalışmalarını izleyebilmek amacıyla, her öğrenci için haftada bir ders saatini belirler.

Mezuniyet için asgari yayın şartları

MADDE 39 – (1) EK'nin kararı ve Senatonun kabulüyle, öğrencinin tez savunma sınavına girebilmesi için ulusal veya uluslararası düzeyde bilimsel etkinlik, bilimsel yayın ve/veya bilimsel toplantılarda bildiri sunma gibi akademik bir faaliyet gerçekleştirmesine yönelik asgari şartlar belirlenebilir.

Tez savunma sınav tarihleri

MADDE 40 – (1) Tez ve/veya sanatta yeterlik savunma sınavları öğrencinin programın gerektirdiği koşulları sağlaması durumunda; tez danışmanının önerisi, EABDK/EASDK'nin kararı ve EYK onayı ile akademik takvim yılı içerisinde belirlenir.

Tezli Yüksek Lisans Programı Programın ders yükü

MADDE 42 – (1) Bir yarıyıldan alınabilecek azami kredi miktarı, EK'nin önerisi ve Senatonun kararı ile sınırlandırılabilir. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim dönemi (iki yarıyıl) 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dahil en az 8 ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur. Tez çalışmasının toplam AKTS kredisi en az 60'tur. Öğrenci, tez önerisinin EYK tarafından onaylanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl uzmanlık alan dersine kayıt yaptırmak zorundadır. (2) Öğrenci seminer dersini, tez danışmanı veya ilgili dersin öğretim üyesinden ikinci yarıyıldan alır. Seminer dersinin konusu tez danışmanı veya dersin öğretim üyesi tarafından belirlenir. (3) Öğrencinin alacağı derslerin en çok ikisi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydı ile lisans derslerinden seçilebilir. Ayrıca EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden en fazla iki ders seçilebilir.

Süre

MADDE 43 – (1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kaydolduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptıranın yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program kayıt dondurma süreleri hariç en çok altı yarıyıldan tamamlanır. Ancak afet ve salgınlarda tez aşamasındaki öğrencilere talepleri halinde bir yarıyıl, afet veya salgının aşamasına göre tekrar başvurmaları durumunda bir yarıyıl daha olmak üzere en fazla iki yarıyıl ek süre verilebilir, verilen bu ek süreler azami süreden sayılmaz. (2) Öğrencinin tez aşamasına geçebilmesi için aldığı tüm derslerin başarılı (G/Geçti)/CC veya bunun üzerinde bir harf notu olması ve en az 2,50 AGNO sağlaması gereklidir. (3) Öğrenci, özel öğrencilik, yatay geçiş veya daha önceki lisansüstü programından ders saydırma, bir veya daha fazla dersten muaf olma ve buna bağlı olarak süre eksiltme koşullarını yerine getirdiği takdirde EABDK/EASDK'nin gerekçeli önerisi ve EYK kararı ile programın süresinden önce de mezun olabilir. (4) Öğrenci tez çalışma konusunu belirlemesinin ardından etik kurul onayı gerektiren durumlarda öncelikle gerekli onay ve/veya izinleri alarak tez çalışmasına devam edebilir.

Yüksek lisans tez önerisi

MADDE 44 – (1) Tezli yüksek lisans programında öğrencinin tez danışmanı ile birlikte belirlediği tez konusuna ilişkin hazırladığı tez önerisi, tez danışmanı tarafından EABDK/EASDK'ye sunulur. İlgili EABDK/EASDK tarafından tez önerisi ikinci yarıyılın içinde Enstitüye gönderilir ve EYK tarafından karara bağlanır. (2) Öğrenci tez konusunu tez

danışmanın uygun görmesi halinde değiştirebilir. Bu değişiklik ilgili EABDK/EASDK'nin onayı ve EYK kararı ile gerçekleşir.

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 45 – (1) Yüksek lisans tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını Enstitü tez teslim birimine ön kontrol için getirir. Öğrenci, tez teslim birimi tarafından kontrol edilen nüshaları tez danışmanına teslim eder. Tez danışmanı, tezin Senato tarafından belirlenmiş tez yazım kurallarına uygun bir şekilde tamamlandığına dair onay vererek, tezin savunmaya uygun olduğu görüşünü EABDB/EASDB'ye bildirir. EABDB/EASDB üst yazısıyla tez savunmasına ilişkin evrakları Enstitüye iletir. (2) Öğrencinin tez savunma sınavına alınabilmesi için programın gerektirdiği zorunlu dersleri başarı ile tamamlaması, asgari kredi koşullarını sağlaması ve uzmanlık alan dersini en az iki yarıyıl başarı ile alması gerekir. (3) Tez savunma sınavından önce intihal tespit programı raporu tez danışmanı tarafından, Üniversitenin kabul ettiği intihal tespit programı kullanılarak alınır. (4) Tez savunma sınavından önce öğrencinin tezinden/eserinden en az bir adet ulusal veya uluslararası bilimsel bir çalışma yaparak bilimsel dergilerde yayınlaması/katılım belgeli sunum yapması veya çalışmanın yayınlanacağına dair kabul belgesi almış olması gerekir. (5) Yüksek lisans tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak tez danışmanına sunar. Tez danışmanı tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşünü, intihal tespit programı raporunu ve tezin bir kopyasını ve tez jürisi atama formunu EABDB/EASDB'ye iletir. Rapordaki verilerde intihalin tespiti halinde intihal oranı gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez EYK'ye gönderilir. EYK intihal tespit programı raporunu Tez Çalışması İntihal Raporu Uygulama Esasları çerçevesinde değerlendirir. (6) Yüksek lisans tez jürisi, tez danışmanının teklifi, EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK kararı ile atanır. Gerekli durumlarda EYK, EABDK/EASDK tarafından önerilen jüri üyelerinde değişiklik yapabilir. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı, en az biri de Üniversite dışından olmak üzere üç veya beş asıl iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz. Ayrıca en az biri Üniversite dışından olmak üzere, iki de yedek öğretim üyesi belirlenir. (7) Öğrenci ile arasında çıkar çatışması/örtüşmesi, husumet ve akrabalık ilişkisi olan kişiler jürilerde yer alamaz. (8) Tez, öğrenci tarafından jüri üyelerine, EABDK/EASDK önerisi ve EYK kararları ile belirlenen tez savunma sınavı tarihinden en az 15 gün önce basılı veya dijital olarak teslim edilir. Jüri üyeleri, EYK tarafından belirlenen tarihte tüm üyeleriyle bizzat ya da jürinin salt çoğunluğunun fiilen sınava katılması şartı ile diğer jüri üyesinin/üyelerinin şehir dışından ya da yurt dışından gelememesi durumunda, EYK'nin kararı ile video konferans sistemi yoluyla kayıt altına alınarak elektronik ortamda toplanarak aralarından birini başkan seçip öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Olağanüstü durumlarda EYK onayı ile tez danışmanı haricindeki diğer jüri üyeleri tez savunma sınavına video konferans yoluyla katılabilir. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur ve öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler, alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir. (9) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Karara dair jüri üyelerinin kişisel raporları, tez savunma sınav tutanak formu ve varsa diğer sınav evrakları EABDB/EASDB jürisindeki tüm üyelerin bizzat katılımı halinde üç gün içinde, video konferans sistemi yoluyla yapılması halinde tez sınavını izleyen 10 gün içinde Enstitüye tutanakla bildirilir. Ret, düzeltme ve salt çoğunlukla kabul durumlarında, olumsuz oy kullanan üye ya da üyelerin gerekçelerini tutanakta belirtmeleri zorunludur. (10) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde, azami süresi içerisinde düzeltmeleri yapılan tezi aynı jüri önünde yeniden savunur. (11) Geçerli bir mazeret nedeni ile EYK tarafından belirlenen tarihte jürinin toplanamaması veya adayın

sınava katılamaması halinde, danışman tarafından toplanamama nedenlerinin ilgili EABDB/EASDB'ye bildirilmesi; ilgili EABDB/EASDB tarafından da aynı gün içerisinde yazılı olarak mazeretin ve yeni sınav tarihinin 15 günlük süreyi geçmemek üzere; Enstitüye bildirilmesi gerekmektedir. Enstitüye bildirilen yeni sınav tarihi EYK tarafından karara bağlanır. Kabul edilebilir mazereti olmaksızın belirlenen sınava girmeyen öğrenci başarısız sayılır. (12) Tezi reddedilen veya tez savunmasına girmeyen öğrenciye talepte bulunması halinde, tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla tezsiz yüksek lisans diploması verilebilir. Tezsiz yüksek lisans mezuniyet koşullarını sağlayamayan bu kapsamdaki bir öğrenciye, mezuniyet koşullarını sağlaması için bir yarıyıl ek öğrenim süresi verilir. Bu sürenin sonunda da tezsiz yüksek lisans mezuniyet koşullarını sağlayamayan öğrencinin programdan ilişkisi kesilir. (13) Kabul edilen tezlerin yüksek lisans tezi sınav sonuç formu sayfasında jüri üyelerinin imzaları bulunur. Oy çokluğu ile kabul edilen tezlerde, ret oyu kullanan üye ya da üyeler olumsuz ibaresini belirtebilirler.

Tezli yüksek lisans diploması

MADDE 46 – (1) Tez savunma sınavında başarılı olmak ve bu Yönetmelik hükümleriyle belirlenen mezuniyet için gerekli diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, yüksek lisans tezinin ciltlenmiş en az iki kopyasını ve jüri savunma sınavı sonrası tekrar alınan tez intihal tespit programı raporunu, tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde Enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine tezli yüksek lisans diploması verilir. EYK, talep halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir. (2) Tezli yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu Enstitü ana bilim/ana sanat dalındaki programın Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi, tezin sınav jürisi tarafından imzalı nüshasının Enstitüye teslim edildiği tarihtir. (3) Tezli yüksek lisans öğrencisinin mezuniyetine, EYK tarafından karar verilir. (4) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde yüksek lisans tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere Enstitü tarafından Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilir. (5) Yüksek lisans tezinin tamamen dijital baskı ile teslim edilmesi hususu Senato tarafından karara bağlanabilir.

Tezli yüksek lisans programından tezsiz yüksek lisans programına geçiş

MADDE 47 – (1) Tezli yüksek lisans programında öğretime başlayan öğrenciler, aynı bilim/sanat dalında (bilim/sanat dalı bulunmayan programlar için aynı ana bilim/ana sanat dalında) olmak kaydıyla, adayın başvurusu üzerine ilgili EABDB/EASDB'nin teklifi ve EYK kararı ile tezsiz yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. (2) Tezli yüksek lisans programından tezsiz yüksek lisans programına geçiş başvurusu, en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar yapılabilir. Geçiş yapan öğrenci, tezsiz yüksek lisans programı için gerekli AKTS kredisini azami süre içinde tamamlamak zorundadır. (3) Tezli yüksek lisans programından tezsiz yüksek lisans programına geçiş bir kez yapılır ve geçiş yapan öğrenciye tezli yüksek lisans diploması verilmez.

Kanıtlar

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=23550&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

2-PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI

2.1-Değerlendirilecek her program için program eğitim amaçları tanımlanmış olmalıdır.

<p>Programımız eğitim programlarında üniversitemizin ve Lisansüstü Eğitim Enstitümüzün kurumsal hedefleri ve önceliklerinin yanı sıra güncel yerel, bölgesel, ulusal ihtiyaçları ve hedefleri dikkate almaktadır. Bu kapsamda Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi lisansüstü eğitimi için gerekli yeterlilikleri tanımlamıştır.</p> <p>Biyoloji, yüksek lisans programı (Bologna Süreci Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi'nde "İkinci Düzey", TYYÇ'de "7. Düzey"), mezunlarına ileri düzeyde bilgi, beceri ve yetkinlik gerektiren mesleki uygulama alanlarına, araştırma alanlarına ve doktora programlarına geçiş yeterlilikleri kazandıran akademik ağırlıklı bir programdır. Programın, "Eğitimde Uluslararası Standart Sınıflandırması (ISCED) 2011" ve "Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ)"ne göre sınıflandırması ve eğitim alanı kodları aşağıda verilmiştir:</p> <ul style="list-style-type: none"> •ISCED Eğitim Alan Kodu: 42 – Yaşam Bilimleri, Alt kategorisi: 421 (Biyoloji) •ISCED Program Yeterlilik Düzeyi: 7, Akademik ağırlıklı lisans derecesi. •Türkiye •Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) Temel Alan Kodu: 42 – Yaşam Bilimleri, Alt kategorisi: 421(Biyoloji) •Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) Yeterlilik Türü (profil): Akademik ağırlıklı "7. Düzey" yüksek lisans derecesidir.	
Kanıtlar https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=akpdttdNQYougsgDMRLHcglxGGx!!xGGx!&culture=tr-TR	
Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama

2.2-Bu amaçlar; programın mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini ve mesleki beklentileri tanımına uymalıdır.

<p>Anabilim dalımızın mezunlarının mesleki belirtileri aşağıdaki gibi sıralanmıştır:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lisans derecesi sırasında edinilmiş bilgileri genişleterek ve derinleştirerek, bilimsel araştırma yoluyla bilgiye ulaşır, değerlendirir, yorumlar ve Biyoloji kavramlarını uzmanlık derecesinde açıklar, • Alanı ile ilgili bir problem ile karşılaştığında, geliştirdiği ve önerdiği yöntemlerle problemi çözer ve sonuçlarını değerlendirir, • Bireysel çalışma becerisini kullanarak, alanında kendini geliştirip, bilimsel kongre, sempozyum, seminer v.s. gibi paylaşım ortamlarında edindiği bilgiyi aktarır, • Bilim ve teknoloji konusunda ve alanındaki gelişmeleri takip ederek, kendini geliştirir, • Mesleki sorumluluk ile alanında bir araştırmacı vasfına sahip olur, Bilimsel ve mesleki açıdan etik davranışı benimser, bu anlayışı her türlü durumda savunabilme yetkinliği kazanır şeklindedir.	
Kanıtlar http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/calisma-alanlari.html	
Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama

2.3-Kurumun, fakültenin ve bölümün öz görevleriyle uyumlu olmalıdır.

Bilimsel araştırmalar yapabilecek kabiliyette ve Biyoloji ile ilgili alanlarda istihdam ihtiyacını karşılayacak, alanında bilgili ve girişimci mezunlar yetiştirmek, biyoloji alanından günümüz gelişmelerini dikkate alarak öğrencilerin ilgisini çekecek bir düzeyde müfredat sunmak, yüksek kalitede laboratuvar ve eğitim imkânları ile günümüz biyoloji konularını kapsayan yüksek lisans programı sunmaktadır.	
Kanıtlar https://www.biyoloji.fen.comu.edu.tr/genel-bilgi/bolum-hakkinda.html	
Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama

2.4-Programın çeşitli iç ve dış paydaşlarını sürece dahil ederek belirlenmelidir.

Programımızın geliştirilmesi, eğitim kalitesinin artırılabilmesi, çağdaş ve modern eğitim teknolojileri ile donatılabilmesi ancak tüm paydaşlarının desteği ile mümkün olabilecektir. Bu amaçla iç ve dış paydaşların katılımının sağlandığı etkinlikler düzenlenmektedir.	
Kanıtlar Birim / Program Web Sitesi http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/arsiv/duyurular http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/arsiv/etkinlikler	
Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama

2.5-Kolayca erişilebilecek şekilde yayımlanmış olmalıdır.

Tüm iç ve dış paydaşlarımız ve özellikle öğrencilerimiz ile öğrenci aday arkadaşlarımız Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Biyoloji Programı misyon, amaç, hedef, detaylı öğretim planı ve ders içeriklerine programımızın web sayfasından ve ayrıca Üniversite Bilgi Yönetim Sistemi'nden kolaylıkla ulaşabilmektedirler	
Kanıtlar http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/ https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=akkpdttdNQYougsgDMRLHcg!xGGx!!xGGx!&culture=tr-TR	
Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama

2.6-Programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmelidir.

Programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmektedir. Zaman zaman bölüm yönetimi tarafından iç ve dış paydaşlar ziyaret edilerek ihtiyaçlar ve talepler istişare edilmektedir.	
Kanıtlar http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/	

www.instagram.com

@comubiomezun

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

2.7-Test Ölçütü

Programımızın misyon, amaç, hedef ve öğretim planı üniversitemizin ve fakültemizin kurumsal hedefleri ve önceliklerinin yanı sıra güncel yerel, bölgesel, ulusal ihtiyaçlar ve hedefler dikkate alınarak hazırlanmıştır. İlgili akademik kurullarda programın daha önceki yıllarda belirlediği amaç ve hedeflerinin ne denli başarılı olduğu, eğitim ve öğretim programlarının öğrencilerin gereksinimleri ile hangi oranda örtüştüğü yine bölümümüz, birim yöneticilerimiz, birim Bologna koordinatörümüz, üniversitemiz tarafından belirli periyotlarla organize edilen çeşitli iç ve dış paydaş toplantılarıyla değerlendirilmektedir.

Kanıtlar

<http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/kalite-guvencesi/bologna-akts-ve-olcme-degerlendirme-kilavuzlari-r65.html>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

3-PROGRAM ÇIKTILARI

3.1-Program çıktıları, program eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerinin tümünü kapsamalı ve ilgili (MÜDEK,FEDEK,SABAK,EPDAD vb. gibi) Değerlendirme Çıktılarını da içerecek biçimde tanımlanmalıdır. Programlar, program eğitim amaçlarıyla tutarlı olmak koşuluyla, kendilerine özgü ek program çıktıları tanımlayabilirler.

BİLGİ

Kuramsal-Olgusal

- TYYC-1 - Lisans düzey yeterliliklerine dayalı olarak, biyoloji alanında ileri uygulamalara ilişkin bilgilerinin uzmanlık düzeyinde geliştirmek
- TYYC-2 - Biyoloji alanında edindiği ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri mesleki alanlarda kullanabilmek
- TYYC-3 - Biyolojinin kullanıldığı hemen her alanda, alanı ile ilgili uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız olarak yürütebilmek
- TYYC-4 - Biyoloji alanında edindiği uzmanlık düzeyindeki bilgi ve becerilerini eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilmek, yenileyebilmek

Bilişsel-Uygulamalı

TYYC-2 - Biyoloji alanında edindiği ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri mesleki alanlarda kullanabilmek

YETKİNLİKLER

Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği

TYYC-3 - Biyolojinin kullanıldığı hemen her alanda, alanı ile ilgili uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız olarak yürütebilmek

Öğrenme Yetkinliği

TYYC-1 - Lisans düzey yeterliliklerine dayalı olarak, biyoloji alanında ileri uygulamalara ilişkin bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirmek
TYYC-4 - Biyoloji alanında edindiği uzmanlık düzeyindeki bilgi ve becerilerini eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilmek, yenileyebilmek
TYYC-6 - Deney tasarlayıp veri toplayarak bilimsel yöntemlerle sonuçları incelemek ve yorumlamak

İletişim ve Sosyal Yetkinlik

TYYC-5 - Ulusal ve uluslararası (İngilizce) akademik kaynakları etkin bir şekilde kullanabilmek ve bilgi birikimini güncel tutabilmek, yurtiçi ve yurtdışı meslektaşlarıyla rahat bir şekilde iletişim kurabilmek, periyodik litaretürü takip edebilmek, alanındaki ve alan dışındaki gruplara, yazılı, sözlü ve görsel olarak sistemli biçimde aktarımda bulunabilmek

Alana Özgü Yetkinlik

TYYC-1 - Lisans düzey yeterliliklerine dayalı olarak, biyoloji alanında ileri uygulamalara ilişkin bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirmek
TYYC-2 - Biyoloji alanında edindiği ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri mesleki alanlarda kullanabilmek
TYYC-3 - Biyolojinin kullanıldığı hemen her alanda, alanı ile ilgili uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız olarak yürütebilmek
TYYC-4 - Biyoloji alanında edindiği uzmanlık düzeyindeki bilgi ve becerilerini eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilmek, yenileyebilmek
TYYC-6 - Deney tasarlayıp veri toplayarak bilimsel yöntemlerle sonuçları incelemek ve yorumlamak

Kanıtlar

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=akkpdttdNQYougsgDMRLHcg!xGGx!!xGGx!&culture=tr-TR>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

3.2-Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

Öğrenci ders değerlendirme anketi ile öğrencilerin almış oldukları derslerin program çıktılarını ne derece sağladığı, dersin ne gibi becerileri kazandırdığı, içerik ve kapsamının yeterliliği ile ilgili bilgiler sorgulanmaktadır. Öğretim Üyesi Ders Değerlendirme Formu kullanılarak, Lisansüstü Programında yer alan tüm dersler için, hedeflenen öğrenme çıktıları ile kuvvetli ilişkili olan program çıktıları, ders tanıtım formları baz alınarak belirlenir. Bu program çıktıların öğrenciler tarafından ne derecede kazanıldığı sınav, ödev, proje, vb. gibi ölçme araçları üzerinden değerlendirilir. Bu değerlendirme ile Lisansüstü Programının program çıktılarını ne ölçüde sağladığına ilişkin en önemli veri elde edilmiş olur. Böylece, öğrenci çalışmalarının esas alındığı sistematik bir ölçüm gerçekleştirilebilmektedir.

Kanıtlar

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=akkpdttdNQYougsgDMRLHcg!xGGx!!xGGx!&culture=tr-TR>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama

Örnek Uygulama

3.3-Programlar mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerinin program çıktılarını sağladıklarını kanıtlamalıdır.

Biyoloji Anabilim Dalında yüksek lisans eğitimini tamamlamak için; bir öğrenci Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinin (ÇOMÜ) Lisansüstü Eğitim Yönetmeliğinin akademik ve yasal mevzuatı çerçevesinde ve Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) tarafından belirlenen süreçleri tamamlamış / sınavları başarmış olmalıdır. Bu tezli yüksek lisans programında öğrenim gören öğrenciler, en az 120 AKTS'lik 7 ders (21 yerel kredi) , bir seminer ve tez almakla (Tezin ve seminer dersinin kredisi bulunmamakta, bu ders "Başarılı/Başarısız" olarak değerlendirilmektedir). Programlarında öngörülen tüm derslerden en az CC/S notu ile başarılı olmakla, 4.00 üzerinden en az 2.50 Genel Not Ortalamasına ve en az 120 AKTS kredisine sahip olmakla yükümlüdürler.

Kanıtlar

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=akpdttdNQYougsgDMRLHcglxGGx!lxGGx!&culture=tr-TR>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

4-SÜREKLİ İYİLEŞTİRME

4.1-Kurulan ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesine yönelik olarak kullanıldığına ilişkin kanıtlar sunulmalıdır.

Ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesine yönelik güncellemeler yapılmaktadır.

Biyoloji Bölümü SWOT Analizi:

Bölümümüzün eğitim, öğretim ve yönetim faaliyetleri farklı bakış açılarıyla incelenerek kuvvetli-zayıf yönleri, fırsatları ve tehditleri değerlendirilmiştir. Değerlendirme; eğitim-öğretim, araştırma faaliyetleri ve öğrenci ilişkileri ve altyapı gibi temel alanlar esas alınarak yapılmıştır.

Programın Güçlü Yönleri

- Eğitim-öğretimi modern düzeyde yürütebilecek güçlü öğretim kadrosuna sahip olmamız,
- Toplum ihtiyaçlarına yönelik güncel dört yarıyılık bir öğretim planına sahip olması,
- Öğrencilere yönelik oryantasyon eğitimleri, mezunlarla kariyer günleri ve farklı alanlardaki dış paydaşlarla seminer, konferans gibi bilimsel faaliyetlerin gerçekleştirilmesi,
- Ulusal ve uluslararası yayınlar,
- Yürütülen projeler,
- Üniversitemiz içinde, diğer bölümlere lisans düzeyinde verilen destek,
- Mekan ve laboratuvar imkanları,
- Bilimsel araştırmalar için verilen çeşitli Araştırma Projelerinin Üniversitemizin Araştırma Fonu tarafından desteklenmesi,
- Bölümümüzün diğer bölümler ve üniversitelerle ortak çalışma yapabilmesi,
- Büyük merkez kütüphanemize kampüs içi ve dışı erişim olanağı ile geniş kapsamlı online kaynaklara ve veri tabanlarına anında erişim sağlaması,

Programın zayıf yönleri

- Öğrenci laboratuvarlarının günümüz şartlarına uygun olarak yenilenememesi.

- Araştırma görevlisi kadrolarının yetersizliğinin ileride öğretim üyesi ihtiyacını karşılayamayacak olması,
- Teknik eleman eksikliği nedeniyle araştırma laboratuvarlarımızın ve cihazlarımızın yeterince kullanılmaması,
- Öğrenci ve araştırma laboratuvarlarının güvenlik önlemlerinin çok sayıdaki risk faktörlerine oranla yetersiz kalması,
- Laboratuvar bloğuna ait yangın merdiveninin bulunmaması,
- Öğrencilerin yeterince yabancı dil bilmemesi vb. sebeplerle Erasmus, Fulbright gibi programlara gerekli ilginin olmaması,
- İnternet destekli ve sanal gerçekliğin etkili kullanılmadığı eğitim sistemi,

FIRSATLAR

- Fakültemiz ve bölümümüz eğitim-öğretim kalitesi ve mekansal konumu sayesinde bölgenin en prestijli üniversitelerinden biri haline gelmesi ve prestijinin artması
- Sağlık, biyoloji, genetik ve inovasyon gibi sektörlerin öneminin artması, Biyoloji bölümlerinin bu sektörlerle ekonomik ve toplumsal değer yaratacak işbirliğine yatkın araştırma ve geliştirme potansiyeli
- Fakültede bulunan disiplin çeşitliliğinin disiplinlerarası araştırma ve geliştirme faaliyetleri konusunda fırsat sunması
- Üniversitelere yönelik akreditasyon, eğitim ölçümlenme ve toplam kalite yönetimi gibi uygulamaların talep ediliyor olması
- Erasmus+ kapsamında uluslararası kurumlar ile devam eden işbirlikleri bulunması
- Öğrencilerimizin mesleki bilgi ve görgülerini artıracakları gezi ve staj yapacakları endüstrilerin il genelinde fazla olması
- Biyoloji Bölümünün uluslararası öğrenci öğrenciler için ilgi odağı olması
- Gelişen teknoloji sayesinde bilgiye ulaşmadaki kolaylıklar

TEHDİTLER

- Nitelikli idari personelin istihdam edilmesi ve kariyer planlaması önündeki zorluklar
- Orta öğretimde kalitenin düşmesi ve gelen öğrencilerin analitik/eleştirel düşünme becerilerinin gerilemesi, İngilizce bilgilerinin giderek azalması
- Lisans ve lisansüstü düzeyde kaliteli öğrencileri çeken üniversite sayısının artması

İYİLEŞTİRME TEDBİRLERİ

- Eğitim-Öğretim kalitesini artırmak üzere öğretim üyesi ders yüklerinde iyileştirmeye gidilerek, öğretim elemanı sayısının artırılması
- Öğretim elemanlarının yetkinliklerinin ve araştırma performanslarının artırılmasına yönelik planlamaların yapılması
- Araştırma, yazışma, arşiv vb. alanlarda BT hizmetlerinin bütünleştirilmesi ve verilen idari hizmetin iyileştirilmesi
- Ders programlarında iyileştirmeler yapılması
- Laboratuvar ve dersliklerde fiziksel iyileştirmeler için planlama yapılması
- Ders değerlendirme ve memnuniyet anketleri sonucunda yapılan iyileştirmeler

Stratejik Hedefler

Stratejik Hedef 1. Eğitim-Öğretim Kalitesini Artırmak

Stratejik Hedef 1.1. Bölümümüzün eğitim ve öğretim faaliyetleri, uluslararası düzeyde kabul gören sistemlere uygun hale getirilmesi

Stratejik Hedef 1.2. Nitelikli ve bilimsel olarak kendini geliştirmiş öğrenciler yetiştirmek

Stratejik Hedef 1.3. Doğa bilimi olan biyoloji anabilim dalı eğitim öğretiminde doğa gezilerinin desteklenmesi

Stratejik Hedef 2. Bölümümüzün altyapı sorunlarını gidermek

Stratejik Hedef 2.1. Derslik, laboratuvar ve ortak kullanım alanları gereken standartlara kavuşturulması

Stratejik Hedef 3. Araştırma geliştirme laboratuvarlarının imkanlarını geliştirmek
Stratejik Hedef 3.1. Araştırma Geliştirme laboratuvarlarının ihtiyaçları tanımlanarak projelendirilmesi yapılacaktır.
Stratejik Hedef 4. Bölümümüzdeki sosyal aktiviteleri geliştirmek
Stratejik Hedef 4.1. Öğretim elemanları ve öğrenciler arasındaki ilişkiler güçlendirilecektir.
Stratejik Hedef 5. Üniversitemizin Bilimsel Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Olmasına Katkı Sağlamak
Stratejik Hedef 5.1. Öğrenci ve Akademisyenlerin etkin araştırma yapabilme kapasitesinin artırılması ve teşvik edilmesi
Stratejik Hedef 5.2. Bilimsel araştırmalara verilen ekonomik olarak desteklerin artırılması
Stratejik Hedef 5.3. Katma değer yaratan bilimsel ve yenilikçi çıktılarının artırılması
Stratejik Hedef 6. Bilimsel Etkinliğinin ve Akademik Yayın Etkinliğinin Arttırılmasına Katkı Sunmak
Stratejik Hedef 6.1. Öğrencilerin bilimsel proje ve araştırma yapabilme yeteneğinin geliştirilmesi
Stratejik Hedef 6.2. Akademik personelin öğrenci ile uyumlu çalışma yetisinin artırılması
Stratejik Hedef 6.3. Bilimsel çalışmaların ekonomik olarak desteklenmesi

Kanıtlar

<http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/>

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=akpdttdNQYougsgDMRLHcglxGGx!!xGGx!&culture=tr-TR>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

4.2-Bu iyileştirme çalışmaları, başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın gelişmeye açık tüm alanları ile ilgili, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere dayalı olmalıdır.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Biyoloji Anabilim Dalı Programı'nda program geliştirme önerileri tüm bölüm öğretim üyelerini kapsayan toplantılarda ele alınarak uygulamaya geçirilmiştir.

İyileştirme Süreci, Toplam Kalite Yönetiminin Planla, Uygula, Kontrol Et, Önlem Al (PUKÖ) döngüsünü esas almaktadır. Süreç iki ana çevrimden oluşmaktadır. Stratejik planda yer alan amaç ve hedeflerinin gerçekleştirilmesine ilişkin gelişmelerin belirli bir sıklıkla raporlanması ve ilgili taraflar ile kurum içi ve kurum dışı mercilerin değerlendirmesine sunulacaktır. İzleme raporları objektif olacaktır. İlerleme sağlanan alanlar yanında, ilerleme sağlanamayan konular da rapor edilecektir. Performans göstergeleri ile ilgili veriler düzenli olarak toplanacak ve değerlendirilecektir. Stratejik planlama sürecinde, izleme ve değerlendirme faaliyetleri sonucunda elde edilen bilgiler kullanılarak, stratejik plan gözden geçirilecek, hedeflenen ve ulaşılan sonuçlar karşılaştırılacaktır. İzleme ve değerlendirme faaliyetlerinin etkili olarak gerçekleştirilebilmesi, uygulama aşamasına geçmeden önce stratejik planda ortaya konulan hedeflerin nesnel ve ölçülebilir göstergeler ile ilişkilendirilecektir. Stratejik planın başarısının ölçülmesi ve değerlendirilmesi için amaca uygun veri ve istatistikleri temin edilecektir. Her bir hedefin izlenip değerlendirilebilmesi için ne tür verilere ihtiyaç duyulduğu, bunların ne şekilde temin edileceği, ihtiyaç duyulan veriler toplanmıyorsa nasıl ve ne sıklıkla kim tarafından temin edileceği, bu kapsamdaki kısıtların neler olacağı gibi hususlar incelenecek ve cevapları bulunacaktır.

Bölüm Stratejik planları kapsamında veriye dayalı oluşturulan program stratejileri

Strateji 1: Üniversitemizin bilimsel girişimci ve yenilikçi üniversite olmasına katkı sağlamak

Strateji 2: Eğitim ve öğretim kalitesini artırmaya yönelik katkı sağlamak

Strateji 3: Bilimsel etkinliğinin ve akademik yayın etkinliğinin artırılmasına katkı sunmak

Strateji 4: Programda gerçekleştirilen etkinlikler ve bilgilerin yer aldığı web sitesinin güncel tutulması

Strateji 5: Multidisipliner çalışmalarla kurumsal vizyonun sahiplenilmesi

Strateji 6: Öğretim üyelerinin ve öğrencilerin birbirleri ile etkin iletişim halinde olmalarını sağlamak

Strateji 7: Üniversite sanayi iş birliği protokolleri yapılması için çalışmalar yapılarak gerekli bağlantıları kurmak

Strateji 8: Öğretim üyelerinin ve öğrencilerin projelere katılımını teşvik etmek

Strateji 9: İnternet Destekli Öğretim uygulamalarını desteklemek

Strateji 10: Öğrencilerin, teknik gezi, kongre vb. etkinliklere katılımını daha fazla teşvik etmek Strateji 11: Öğrenciler ve akademik personelin Fulbright, Erasmus, Farabi, TÜBİTAK, YÖK programları gibi değişim programları ile destekleyerek, gerekli imkanları sağlamak

Üniversitemiz genelinde ve Biyoloji Anabilim Dalımız bünyesinde kalite güvence sistemi yönetiminde PUKÖ Döngüsü yönetim sistemi, eğitim öğretim, araştırma, idari ve toplumsal katkı süreçlerinde kararlılıkla uygulanmaktadır. Buna göre faaliyetler ve iç denetim planlanır. En az yılda bir kere olmak üzere yıllık faaliyet raporu hazırlanır ve iç denetim gerçekleştirilir. “İç Denetim Prosedürü”nce öngörülmüş olup uygulanan KİDR’de (kalite güvencesi, eğitim, araştırma, yönetsel) süreçlerince iç değerlendirme sonucu kurumun iyileştirmeye açık alanları net bir biçimde belirlenmiştir. Belirlenen iyileştirmeye açık alanlar ile ilgili uygulamalar takip edilmiş ve her yıl faaliyet raporu ve iç denetim raporu hazırlanmıştır. İlgili raporlar kurumun kendi kendini iyileştiren sisteminin göstergesi olmakla birlikte kurumun dış gözle değerlendirilmesine de yol göstericidir. Kurumumuz alt birimlerince vizyon, misyon ve hedeflerimize paralel olarak kurulan kalite yönetim süreçlerine, ayrıca birim bazında çeşitli iç ve dış değerlendirme uygulamalarına sahiptir. İç denetim sonuçları ve kalite ile ilgili diğer gündem maddeleri, “Kurullar ve Yönetimi Gözden Geçirme Prosedürü’ne” göre yönetimi gözden geçirme toplantısında dış denetim öncesi görüşülür. Gereçeli ve terminli olmak üzere kararlar alınır. Dış denetim bağımsız denetçiler tarafından gerçekleştirilir. Dış denetçiler tarafından belirlenen uygunsuzluklar yönetimi gözden geçirme toplantısında gündeme getirilir. Bu sayede PUKÖ döngüsü kapsamında sürekli iyileştirme çalışmaları çerçevesinde kurumun hedeflerine ulaşması sağlanarak yeni hedefler ve yol haritaları belirlenerek uygulanır ve denetlenir. Hizmet kalitesini geliştirmek üzere tüm birimlerinde Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ), Bologna Süreci ile bazı birimlerinde Toplam Kalite Yönetimi kapsamında EFQM Modeli, Akreditasyon Standartları gibi çeşitli kalite yönetimi ve güvencesi yaklaşımlarını bütünleşik olarak uygulayarak iç ve dış paydaşlara hizmet üretmekte ve sunmaktadır. Bu amaçla hizmet içi eğitim toplantıları ve anketler yapılmaktadır. Kurumdaki liderler (Bölüm Başkanları ve Program Danışmanları), akademik personel ve idari personel ile kurumun amaçları ve hedefleri doğrultusunda hedef birliğini sağlamak amacıyla stratejik plan doğrultusunda belirlenen uygulamaları gerçekleştirmektedir. Bu amaçla da akademik ve idari personele kurum içi toplantılar ve memnuniyet anketleri yapılmaktadır. Ayrıca, bireyin örgüt içindeki davranışları ile ilgili normlar sağlayan ortak değer yargıları ve inançlar düzenini oluşturan Kurum Kültürü analizi de yapılmaktadır. Böylelikle sürekli iyileştirmede, üniversitenin planlama ve yönetim yaklaşımı akademiye uygun bir “PUKÖ” döngüsü ile desteklenmiş olur. Bu ilkeler, aşağıdakilerden oluşan döngüsel bir süreç içerisinde uygulanır: 1. Planlama:

Yeni bir stratejik yön belirleme veya iç ve/veya dış bir değerlendirmeye dayalı olarak planlama, mevcut uygulamalarda önemli bir iyileştirme için yeniden planlama
2. Uygulama: Planın uygulanması ve sonuçların, önceden kararlaştırılan ölçütlere göre takip edilmesi,
3. Kontrol: Performansın ölçülmesi ve hedeflerle karşılaştırılarak analiz edilmesi,
4. Önlem: Değerlendirme sonuçlarına göre gerekli iyileştirmelerin yapılması ve uygulama sırasında iyi çalıştığı tespit edilen iyi uygulamalara sahip alanların korunması.

Kanıtlar

<http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

5-EĞİTİM PLANI

5.1-Her programın program eğitim amaçlarını ve program çıktılarını destekleyen bir eğitim planı (müfredatı) olmalıdır. Eğitim planı bu ölçütte verilen ortak bileşenler ve disipline özgü bileşenleri içermelidir.

Biyoloji anabilim dalı eğitim amaçlarını ve program çıktılarını destekleyen bir eğitim programı bulunmaktadır. Bu program bölüm sayfasında ve ÜBYS sistemi eğitim kataloğunda yer almaktadır.

Kanıtlar

<http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/egitim-programlari/egitim-programlari-r5.html>

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=6196&culture=tr-TR>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

5.2-Eğitim planının uygulanmasında kullanılacak eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti edebilmelidir.

Programımız öğretim elemanları tarafından uygulanan eğitim yöntemleri aşağıda maddeler halinde en yoğun dan en az kullanılan doğru sırayla özetlenmiştir.

Yüzyüze Anlatım çoğunlukla öğretim elemanı tarafından yapılsa da zaman zaman konuyu öğrenci ile tartışarak, beyin fırtınası yaparak da yapılmaktadır. Ayrıca dönem dönem öğrencilere araştırma konuları verilip öğrenciler tarafından da bu konuların sınıfta anlatılması öğrenciye özgüven kazandırmak ve konuyu kavramasını sağlamak açısından yapılmaktadır. Anlaşılmayan konular öğretim elemanları tarafından tekrar edilmektedir.

Laboratuvar - Deney: Derslerde anlatılan konuların, daha iyi pekiştirilmesi için deneysel olarak uygulandığı çalışmalar yapılmaktadır.

Proje-Ödev: Derste anlatılan konuların öğrenci tarafından daha iyi anlaşılması amacıyla proje veya ödevler kullanılmaktadır. Proje ve ödevler ile öğrencinin öncelikle problemi tanıması, kavraması, gerekli literatürü tarayabilmesi ve konuyu çözme becerilerini geliştirmesi ve sunu/rapor hazırlayıp sunması amaçlanmaktadır.

Problem Çözme: Derste anlatılan konuları içerecek şekilde problemler öğretim elemanları tarafından hazırlanmakta ve bu problemleri çözerken izlenilecek yolun, kullanılacak yöntemlerin belirlenmesi ve sonuçların yorumlanmasına dayanmaktadır.

Alıştırma ve Uygulama: Derste verilen konunun problemler ile pekiştirilmesi amacıyla

uygulamalar, konu anlatımı takiben ya da farklı bir zamanda ders esnasında yapılmaktadır. Uygulama soruları ders kitaplarından veya öğrencilere verilen başka kaynaklardan yararlanılarak yapılmaktadır.

Soru – cevap: Konu anlatımı esnasında veya sonrasında, uygulama esnasında veya sonrasında öğrencilerin sorularını yanıtlamak şeklinde uygulanmaktadır. Verilen ödevlerde de soru-cevap uygulaması yapılmaktadır.

Kanıtlar

<http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/egitim-programlari/egitim-programlari-r5.html>

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=6196&culture=tr-TR>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

5.3-Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunmalıdır.

Eğitim planı, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği kapsamında Güz ve Bahar yarıyılları şeklinde uygulanmaktadır. Eğitim planında yer alan her ders öğretim planında yer alan haftalık konuları kapsayacak şekilde işlenmektedir. Yüksek lisans ders aşamasında Proje Yazımı ve Akademik Sunum Teknikleri dersini tüm öğrenciler zorunlu olarak almaktadır. Programımızdaki zorunlu ve seçmeli derslerin genel bilgileri, öğrenim çıktıları, haftalık içerikleri, iş yükleri, ders değerlendirmesi, program ve öğrenme çıktıları ilişkileri her bir ders için ayrıntılı olarak eğitim kataloğunda yer almaktadır. Öğrencilerimiz ders almalarında, sorumlu oldukları lisansüstü eğitim planına uygun olarak zorunlu derslere, uzmanlaşmak istedikleri konulara yönelik olarak da seçimlik derslere program danışmanları tarafından yönlendirilmektedirler. Öğrenciler sorumlu oldukları lisansüstü eğitim planını ve derslerin içeriklerini Öğrenci Bilgi Sisteminden ve birim web sitesinden rahatça görebilmektedirler. Ayrıca ilgili program danışmanı bu bilgilerin çıktılarını her dönem öğrencilere dağıtmaktadır. Öğrenciler her yarıyıl başındaki kayıt dönemlerinde önce Öğrenci Bilgi Sisteminden kendileri ders seçimi yapmakta daha sonra kayıtları danışmanları tarafından kontrol edilerek onaylanmaktadır. Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına almak için öğrenci danışmanları yönlendirici olmanın yanı sıra denetçi olarak da büyük rol oynamaktadırlar. Öyle ki mezuniyet aşamasına gelmiş tüm öğrencilerin mezuniyet işlemleri, öğrenci danışmanları tarafından başlatılmaktadır. Mezun aşamasındaki öğrencilerin sorumlu oldukları eğitim planına uygun ders alıp almadıkları, mezuniyet koşullarını sağlayıp sağlamadıkları, öğrenci danışmanları ve mezuniyet komisyonu tarafından kontrol edilmektedir.

Kanıtlar

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?culture=tr-TR>

<http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

5.4-Eğitim Planı, En az bir yıllık ya da en az 32 kredi ya da en az 60 AKTS kredisi tutarında temel bilim eğitimi içermelidir.

Biyoloji Anabilim Dalında yüksek lisans eğitimini tamamlamak için; bir öğrenci Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinin (ÇOMÜ) Lisansüstü Eğitim Yönetmeliğinin akademik ve yasal mevzuatı çerçevesinde ve Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından belirlenen süreçleri tamamlamış / sınavları başarmış olmalıdır. Program toplam 21 krediden az olmamak koşuluyla en az yedi adet ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Programın toplam AKTS kredisi 120' dir. Bir dersten başarılı sayılabilmek için, o dersten yarıyıl sonu notu olarak yüksek lisans öğrencisinin en az (CC) notu almış olması gerekmektedir. Programda mevcut olan derslerin tümünü başarıyla tamamlayan ve 4.00 üzerinden en az 2.0 ağırlıklı not (100 üzerinden 70'e karşılık) ortalaması elde eden öğrenciler mezun olabilir.

Kanıtlar

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=akkpdttdNQYougsgDMRLHcg!xGGx!!xGGx!&culture=tr-TR>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

5.5-En az bir buçuk yıllık ya da en az 48 kredi ya da en az 90 AKTS kredisi tutarında temel (mühendislik, fen, sağlık vb.) bilimleri ve ilgili disipline uygun meslek eğitimi içermelidir.

Biyoloji Anabilim Dalında yüksek lisans eğitimini tamamlamak için; bir öğrenci Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinin (ÇOMÜ) Lisansüstü Eğitim Yönetmeliğinin akademik ve yasal mevzuatı çerçevesinde ve Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) tarafından belirlenen süreçleri tamamlamış / sınavları başarmış olmalıdır. Program toplam 21 krediden az olmamak koşuluyla en az yedi adet ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Programın toplam AKTS kredisi 120' dir. Bir dersten başarılı sayılabilmek için, o dersten yarıyıl sonu notu olarak yüksek lisans öğrencisinin en az (CC) notu almış olması gerekmektedir. Programda mevcut olan derslerin tümünü başarıyla tamamlayan ve 4.00 üzerinden en az 2.0 ağırlıklı not (100 üzerinden 70'e karşılık) ortalaması elde eden öğrenciler mezun olabilir. Biyoloji Anabilim dalı ders içerikleri eğitim kataloğunda yer almaktadır.

Kanıtlar

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=akkpdttdNQYougsgDMRLHcg!xGGx!!xGGx!&culture=tr-TR>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

5.6-Eğitim programının teknik içeriğini bütünleyen ve program amaçları doğrultusunda genel eğitim olmalıdır.

Program amaçları doğrultusunda eğitim programlarımız bulunmaktadır. Bu program içerisinde geniş seçmeli ders havuzu yer almakta ve öğrenciler uzmanlaşmak istedikleri alanlara yönelik ders seçimi yapabilmektedirler.

Kanıtlar

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=akkpdttdNQYougsgDMRLHcg!xGGx!!xGGx!&culture=tr-TR>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

5.7-Öğrenciler, önceki derslerde edindikleri bilgi ve becerileri kullanacakları, ilgili standartları ve gerçekçi kısıtları ve koşulları içerecek bir ana uygulama/tasarım deneyimiyle, hazır hale getirilmelidir.

Öğrenciler, önceki derslerde edindikleri bilgi ve becerileri kullanarak, ilgili standartları ve gerçekçi kısıtları ve koşulları uyguladıkları 30 AKTS değerindeki uzmanlık alan dersi ile uygulama deneyimlerini öğrenmektedirler.	
Kanıtlar http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/imkanlar/laboratuvarlar-r13.html	
Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama

6-ÖĞRETİM KADROSU

6.1-Öğretim kadrosu, her biri yeterli düzeyde olmak üzere, öğretim üyesi-öğrenci ilişkisini, öğrenci danışmanlığını, üniversiteye hizmeti, mesleki gelişimi, sanayi, mesleki kuruluşlar ve işverenlerle ilişkiyi sürdürebilmeyi sağlayacak ve programın tüm alanlarını kapsayacak biçimde sayıca yeterli olmalıdır.

Biyoloji Anabilim Dalı'nda 14 Profesör, 5 Doçent, 4 Dr. Öğr. Üyesi, 4 Araştırma Görevlisi Dr olmak üzere toplam 27 akademik personel bulunmaktadır. Tüm öğretim elemanlarının anabilim dalları, dahili telefon numaraları, ofis numaraları ve görevleri bölüm web sayfasında yer almaktadır. Öğretim elemanlarının güncel öz geçmişlerine bölüm sayfasından ve AVES sistemi üzerinden ulaşılabilir. Ayrıca ilgili görev tanımları da birim web sitemizde yayınlanmıştır. Anabilim dallarındaki öğretim elemanlarımıza yönelik bilgiler tablolarda verilmiştir.

Tablo 1. Programdaki Öğretim Elemanlarının Dağılımı

Akademik Ünvan	Yaş Grupları									
	<30		30-39		40-49		50-59			
	K	E	K	E	K	E	K	E	K	E
Prof.					3	3	3	5		
Doç.			1		1	1	2			
Dr. Öğr. Üyesi					1	1	2			
Arş. Gör. Dr.			2		1	1				

Kanıtlar http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/akademik-kadro/akademik-kadro-r4.html	
Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama

6.2-Öğretim kadrosu yeterli niteliklere sahip olmalı ve programın etkin bir şekilde sürdürülmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlamalıdır.

Öğretim kadrosu nitelikleriyle ilgili detay bilgiler aşağıdaki tablolarda ve ekteki kanıtlarda ayrıntılı olarak sunulmuştur.

Tablo 2. Öğretim Kadrosunun 2024 Yılı Akademik Yayınlarına Yönelik İstatistikler

Akademik Ünvan Ad Soyad	Uluslararası/Ulusal Hakemli Dergi, Kongre, Sempozyum vb. Yayınlanan Makale, Bildiri Sayısı	Toplam Atıf Sayısı	Akademik Ders Kitabı ve Kitap Bölemleri
Prof. Dr. Cemal Varol TOK	4	128	
Prof. Dr. Bülent GÜNDÜZ	3	22	3
Prof. Dr. Şükran YALÇIN ÖZDİLEK	5	155	
Prof. Dr. Cüneyt AKI	3	54	
Prof. Dr. Sibel HAYRETDAG		30	
Prof. Dr. Murat TOSUNOĞLU	4	89	
Prof. Dr. Okan ACAR	3	25	
Prof. Dr. Herdem ASLAN	4	43	
Prof. Dr. Binnur MERİÇLİ YAPICI		21	
Prof. Dr. Hüseyin ERDOĞAN	1	48	
Prof. Dr. Çiğdem GÜL	5	63	
Prof. Dr. Nurcihan HACIOĞLU DOĞRU	8	54	3
Prof. Dr. Ersin KARABACAK	2	42	
Prof. Dr. Hüseyin ÇAKAN	2	49	
Doç. Dr. Nurşen ÇÖRDÜK	3	21	
Doç. Dr. Esra KOÇUM	1	6	
Doç. Dr. Mert GÜRKAN	9	60	
Doç. Dr. Selin ERTÜRK GÜRKAN	3	34	
Doç. Dr. Üyesi Hanife AKYALÇIN	2		
Dr. Öğr. Üyesi Tülay TURGUT GENÇ	3	2	
Dr. Öğr. Üyesi Neslihan GÜLEÇ	10	48	
Dr. Öğr. Üyesi Kemal GÖKKAYA	1	26	
Dr. Öğr. Üyesi Tülay BİCAN SÜERDEM	6	8	
Araş. Gör. Dr. Berrak Damla YAĞAN			
Araş. Gör. Dr. Serhat KAYA	2	20	
Araş. Gör. Dr. Nihan AKINCI KENANOĞLU	3	7	
Araş. Gör. Dr. Aslıhan ÖZBİLEN	1	5	

Tablo 3. Öğretim Kadrosunun Tamamlanan veya Halen Devam Etmekte Olan Projeleri (2024 yılı)

Akademik Ünvan Ad Soyad	BAP, TÜBİTAK,GMKA, AB, BM vb. Proje Sayısı	Proje Kapsamında Görevi
Prof. Dr. Cemal Varol TOK	1	Danışman
Prof. Dr. Bülent GÜNDÜZ	1	Yürütücü
Prof. Dr. Şükran YALÇIN ÖZDİLEK	3	Yürütücü/Araştırmacı
Prof. Dr. Cüneyt AKI		
Prof. Dr. Sibel HAYRETDAG	2	Yürütücü/Araştırmacı
Prof. Dr. Murat TOSUNOĞLU	3	Yürütücü/Araştırmacı/ Danışman
Prof. Dr. Okan ACAR		
Prof. Dr. Herdem ASLAN	6	Yürütücü/Araştırmacı
Prof. Dr. Binnur MERİÇLİ YAPICI	3	Yürütücü
Prof. Dr. Hüseyin ERDOĞAN		
Prof. Dr. Çiğdem GÜL	3	Yürütücü/Araştırmacı
Prof. Dr. Nurcihan HACIOĞLU DOĞRU	3	Yürütücü/ Danışman
Prof. Dr.Ersin KARABACAK		
Prof. Dr.Hüseyin ÇAKAN		
Doç. Dr. Nurşen ÇÖRDÜK	4	Yürütücü
Doç. Dr. Esra KOÇUM	1	Danışman
Doç. Dr. Mert GÜRKAN	3	Yürütücü/Araştırmacı
Doç. Dr. Selin ERTÜRK GÜRKAN	4	Yürütücü/Araştırmacı
Doç. Dr. Hanife AKYALÇIN	1	Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Tülay TURGUT GENÇ	4	Yürütücü/Araştırmacı
Dr. Öğr. Üyesi Neslihan GÜLEÇ	4	Yürütücü/Araştırmacı/ Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Kemal GÖKKAYA	1	Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Tülay BİCAN SÜERDEM	5	Yürütücü/Araştırmacı/ Danışman
Araş. Gör. Dr. Berrak Damla YAĞAN	1	Araştırmacı
Araş. Gör. Dr. Serhat KAYA	2	Yürütücü/Araştırmacı
Araş. Gör. Dr. Nihan AKINCI KENANOĞLU	3	Yürütücü/Araştırmacı
Araş. Gör. Dr. Aslıhan ÖZBİLEN	2	Yürütücü/Araştırmacı

Kanıtlar

<https://avesis.comu.edu.tr/>

<https://akademik.yok.gov.tr/>

<https://app.webofknowledge.com/>

Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama
--------------	--

6.3-Öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterleri yukarıda sıralananları sağlamaya ve geliştirmeye yönelik olarak belirlenmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nde öğretim üyesi atama ve yükseltme, "Öğretim Üyeliği Kadrolarına Atama ve Uygulama Esaslarına göre yapılır ve aşağıdaki web adresinde ayrıntıları verilmiştir.	
Kanıtlar http://personel.comu.edu.tr/mevzuatlar/akademik-kadro-atama-kriterleri.html	
Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama

7-ALTYAPI

7.1-Sınıflar, laboratuvarlar ve diğer teçhizat, eğitim amaçlarına ve program çıktıklarına ulaşmak için yeterli ve öğrenmeye yönelik bir atmosfer hazırlamaya yardımcı olmalıdır.

Fakültemizde her bölümün ihtiyaçlarını karşılayacak sayıda sınıf mevcuttur. Fakülte tarafından bölümün ihtiyaçlarına göre dönemde 2-3 sınıf kullanıma açılmaktadır. Bölümümüzde 3 tane öğrenci laboratuvarı ve 17 tane araştırma laboratuvarı olmak üzere toplam 20 laboratuvar bulunmaktadır. Araştırma Laboratuvarları; Ekoloji Laboratuvarı, Hayvan Morfolojisi ve Anatomisi Laboratuvarı, Deniz Biyolojisi Araştırma Laboratuvarı, Temel ve Endüstriyel Mikrobiyoloji Araştırma Laboratuvarı, Bitki Doku Kültürü ve Genetiği Laboratuvarı, Fotonöroendokrin Laboratuvarı, Moleküler Zootaksonomi Laboratuvarı, Moleküler Toksikoloji Laboratuvarı, Bitki Fizyolojisi Araştırma Laboratuvarı, Maya Genetiği Laboratuvarı, Zooloji Araştırma Laboratuvarı, Fikoloji Araştırmaları Laboratuvarı, Vasküler Bitki Sistematiği ve Filogenisi Araştırma Laboratuvarı, Palinoloji Laboratuvarı, Su Ekolojisi Laboratuvarı, Coğrafi Ekoloji Laboratuvarı ve Böcek Fizyolojisi Laboratuvarı'dır. Uygulamalı derslerde il içerisinde ve dışarısında çeşitli yerlere bilimsel amaçlı geziler ve araziler düzenlenmektedir. Bölümümüzde Saklı Bahçe içerisinde birçok bitki türü yetiştirilmekte ve Fauna Araştırma Laboratuvarı'nda birçok hayvan türü sergilenmektedir. Ayrıca bölümümüzde bitki örneklerinin saklandığı Çanakkale Botanik Bahçesi Herbaryumu (CBB), Deney Hayvanları Yetiştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi (Hamster-Gerbil Üretim Merkezi) ve Deniz Kaplumbağaları Uygulama ve Araştırma Merkezi bulunmaktadır.	
Kanıtlar http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/imkanlar/laboratuvarlar-r13.html http://biyoloji.fen.comu.edu.tr/imkanlar/bolum-imkanlari-r11.html https://cbb.comu.edu.tr/ https://dekum.comu.edu.tr/	
Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama

7.2-Öğrencilerin ders dışı etkinlikler yapmalarına olanak veren, sosyal ve kültürel gereksinimlerini karşılayan, mesleki faaliyetlere ortam yaratarak, mesleki gelişimlerini destekleyen ve öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini canlandıran uygun altyapı mevcut olmalıdır.

Bölümümüzde akademik toplantı, seminer, panel, bilimsel sunum ve lisanüstü sınavların yapıldığı projeksiyon ve bilgisayar donanımlı yaklaşık 40 kişi kapasiteli bir adet seminer dası bulunmaktadır.

Kampüs alanı içerisinde öğrencilerimizin ve çalışanlarımızın hijyenik koşullarda öğle ve akşam yemeklerini yiyebilecekleri bir adet yemekhane, bir adet kantin mevcuttur. Fakültemiz, Öğrenci Sosyal Etkinlik Merkezine (ÖSEM) en yakın binadır. Kampüs alanı içerisinde spor aktivitelerinin gerçekleştiği Spor Bilimleri Spor Salonu yer almaktadır. Bununla birlikte üniversite bünyesinde çok sayıda öğrenci kulüpleri yer almaktadır

Kanıtlar

<https://sks.comu.edu.tr>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

7.3-Programlar öğrencilerine modern mühendislik araçlarını kullanmayı öğrenebilecekleri olanakları sağlamalıdır. Bilgisayar ve enformatik altyapıları, programın eğitim amaçlarını destekleyecek doğrultuda, öğrenci ve öğretim üyelerinin bilimsel ve eğitsel çalışmaları için yeterli düzeyde olmalıdır.

Fakültemizde tüm öğrencilerin ve öğretim üyelerinin kullanımını için teknik donanıma sahip 3 adet bilgisayar laboratuvarı bulunmaktadır.

Kanıtlar

<https://fen.comu.edu.tr/fiziki-imkanlar-r17.html>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

7.4-Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır.

Öğrenci ve öğretim elemanlarımız Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Terzioğlu Yerleşkesi'nde yer alan 7/24 kütüphane hizmetlerinden, çalışma salonu ve odalarından, online hizmetlerinden faydalanabilmektedir. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi kütüphaneleri koleksiyonunda bulunmayan yayınların, kullanıcıların akademik bilgi ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla ülkemizdeki yurtiçi bilgi merkezleri ve kütüphanelerinden getirilmesi de "Kütüphaneler arası Ödünç" hizmeti ile mümkün olabilmektedir.

Kanıtlar

<https://lib.comu.edu.tr/>

Durum

- Uygulama Yok

☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama

7.5-Öğretim ortamında ve öğrenci laboratuvarlarında gerekli güvenlik önlemleri alınmış olmalıdır. Engelliler için altyapı düzenlemesi yapılmış olmalıdır.

Yıllık olarak iş güvenliği uzmanlarınca laboratuvar ve dersliklerin güvenlik kontrolleri yapılmaktadır. Programımızın bulunduğu bina ve çevresinde 24 saat boyunca güvenlik personeli görev yapmaktadır. Mevcut güvenlik kameraları ile de binalarımız 24 saat gözetim altında tutulmaktadır. Programımızın bulunduğu binalarda, engelli öğrencilerin ve öğretim elemanlarının katlara ulaşmasını sağlayabilecek alt yapı vardır. Bunun yanı sıra binaların çevresindeki kaldırımlarda ve bina girişinde tekerlekli sandalye/araba geçişine olanak sağlayan rampalar bulunmaktadır.	
Kanıtlar https://sks.comu.edu.tr/	
Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama

8-KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR

8.1-Üniversitenin idari desteği, yapıcı liderliği, parasal kaynaklar ve dağıtımında izlenen strateji, programın kalitesini ve bunun sürdürülebilmesini sağlayacak düzeyde olmalıdır.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin bütçesi, ilgili yasal düzenlemelere uygun olarak her yıl TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda üniversiteler için yapılan bütçe görüşmelerinin ardından belirlenmektedir. Ardından bu bütçe üniversitemizin Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'nca üniversitemiz birimleri arasında gerekli ihtiyaç ve talepler gözetilerek dağıtılmaktadır. Akademik ve idari ve destek hizmetleri sunan birimlerinde görev alan tüm personelin eğitim ve liyakatlerinin üstlendikleri görevlerle uyumunu sağlamak üzere hizmet içi eğitimler düzenlenmektedir.	
Kanıtlar http://strateji.comu.edu.tr/	
Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama

8.2-Kaynaklar, nitelikli bir öğretim kadrosunu çekecek, tutacak ve mesleki gelişimini sürdürmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.

Devlet Üniversitesi'ne bağlı bir program olmamız nedeniyle bütçemiz kısıtlıdır. İnsan kaynaklarının yönetimi stratejileri kurumumuz personel daire başkanlığı ve strateji daire başkanlığı bünyesinde birimlerin oluşturdukları norm kadro sayılarına ve atama kriterlerine göre planlanmakta olup takibi rektörlüğümüz ve genel sekreterliğimizce yapılmaktadır. Program öğretim elemanlarının maaş ve ek ders ücretleri Fen Fakültesi bütçesinden, döner sermaye gelirleri ise Rektörlük Döner Sermaye bütçesinden karşılanmaktadır. Öğretim üyelerinin maaşları 657 sayılı devlet memuru kanunu ve 2547 sayılı kanunun akademik	
--	--

personel maaş ücretleri hesaplama usullerine bakılarak hesaplanmaktadır. Öğretim elemanlarının ek ders ücretleri 2547 nolu kanunun Ek Ders Usulü ve Esasları'na göre düzenlenmektedir. Öğretim elemanlarının mesleki gelişimlerini sürdürebilmeleri açısından, öğretim elemanlarının her yıl ulusal ve uluslararası bilimsel toplantılara katılımı desteklenmektedir. Üniversitemizi temsilen Bilimsel Etkinliklere katılan akademik personelimize bildiri ile katılmak koşulu ile yılda bir kez ulusal ve bir kez uluslararası etkinlik katılım desteği sağlanır. Bildiri başına en fazla bir akademisyen destekten faydalanabilir. Ancak 14 Kasım 2014'te yürürlüğe giren Yükseköğretim Personel Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla birlikte Öğretim Üye ve Yardımcılarının maaşlarında olumlu bir iyileştirmeye gidilmiş olması ülkemizde nitelikli öğretim kadrosunu çekme ve devamlılığını sağlama noktasında önemli bir teşvik sağlamıştır. Öğretim elemanlarımız yaptıkları TÜBİTAK ve BAP projeleri kanalıyla da ek gelir ve teçhizat edinme imkanına sahiptir. Ayrıca program öğretim elemanlarının bazıları üniversitemizin Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) ile bazıları ise sanayi ortaklı projeler ile bilimsel çalışmalara katkıda bulunmaktadır. Ayrıca 14 Aralık 2015 tarihinde Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe giren Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği'ne dayanarak öğretim üyelerimiz proje, araştırma, yayın, tasarım, sergi, patent, atıflar, tebliğ ve almış olduğu akademik ödüller gibi akademik faaliyetleri için akademik teşvik ödeneği almaktadırlar. Düzenli olarak, Öğretim Üye ve Yardımcılarının istekleri doğrultusunda kütüphaneye kitap alımları gerçekleştirilmekte, üye olunan bilimsel veri tabanı sayısı artırılarak bilimsel yayınlara ulaşım imkânları genişletilmektedir.

Kanıtlar

<https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2547.pdf>

<http://personel.comu.edu.tr>

<https://strateji.comu.edu.tr/personel-mevzuati.html>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

8.3-Program için gereken altyapıyı temin etmeye, bakımını yapmaya ve işletmeye yetecek parasal kaynak sağlanmalıdır.

Bölümümüz öğretim elemanlarımızdan gelen talepler doğrultusunda alt yapı ile ilgili isteklerini yazılı olarak bildirir. Dekanlık ilgili ihtiyaç ve istekleri Rektörlük Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığına bildirerek bütçe imkanları dahilinde bölümlerin alt yapı istekleri giderilmeye çalışılmaktadır.

Ayrıca bölüm öğretim elemanları tarafından Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) birimine başvuru yapılarak laboratuvar teçhizatları alınabilmektedir. Bunun yanı sıra TÜBİTAK tarafından verilen proje destekleri ile de gerekli cihaz alımlarının yapılması hedeflenmektedir.

Kanıtlar

<https://strateji.comu.edu.tr/raporlar/mali-tablolar-r28.html>

<http://arastirma.comu.edu.tr/>

<https://www.tubitak.gov.tr/tr/destekler/akademik/>

Durum

- Uygulama Yok
 Olgunlaşmamış Uygulama
 Örnek Uygulama

8.4-Program gereksinimlerini karşılayacak destek personeli ve kurumsal hizmetler sağlanmalıdır. Teknik ve idari kadrolar, program çıktılarını sağlamaya destek verecek sayı ve nitelikte olmalıdır.

Bölüm idari işlerine bakan bir sekreter bulunmaktadır. Ayrıca temizlik, güvenlik, tadilat işlerine bakan idari personeller bulunmaktadır.	
Kanıtlar https://fen.comu.edu.tr/personel/idari-personel-r23.html https://lee.comu.edu.tr/kurumsal/idari-personel-gorev-dagilimi-r25.html	
Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama

9-ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ

9.1-Yükseköğretim kurumunun organizasyonu ile rektörlük, fakülte, bölüm ve varsa diğer alt birimlerin kendi içlerindeki ve aralarındaki tüm karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir.

Üniversiteler, fakülteler, enstitüler, yüksekokullar ile bunları oluşturan bölümler, anabilim veya anasanat dalları ve bilim veya sanat dallarının kuruluş, yönetim ve görev esaslarını kapsayan yönetmelik bulunmaktadır. Üniversitemiz yönetim ve organizasyonunda 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu hükümlerini uygulamaktadır. Üniversitenin yönetim organları Rektör, Üniversite Senatosu ve Üniversite Yönetim Kuruludur. Üniversitelerde Akademik Teşkilât Yönetmeliği kanıt olarak sunulmuştur.	
Kanıtlar https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=10127&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5	
Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama ☒ Örnek Uygulama

10-PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜTLER

10.1-Programa Özgü Ölçütler sağlanmalıdır.

Biyoloji Anabilim Dalında yüksek lisans eğitimini tamamlamak için; bir öğrenci Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinin (ÇOMÜ) Lisansüstü Eğitim Yönetmeliğinin akademik ve yasal mevzuatı çerçevesinde ve Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) tarafından belirlenen süreçleri tamamlamış / sınavları başarmış olmalıdır. Program toplam 21 krediden az olmamak koşuluyla en az yedi adet ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Programın toplam AKTS kredisi 120' dir. Bir dersten başarılı sayılabilmek için, o dersten yarıyıl sonu notu olarak yüksek lisans öğrencisinin en az (CC) notu almış olması gerekmektedir. Programda mevcut olan derslerin tümünü başarıyla tamamlayan ve 4.00 üzerinden en az 2.0 ağırlıklı not (100 üzerinden 70'e karşılık) ortalaması elde eden öğrenciler mezun olabilir.	
Kanıtlar https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=kgIREObG8PI3HkgKMvltbQ!xGGx!!xGGx!&culture=tr-TR	
Durum	☐ Uygulama Yok ☐ Olgunlaşmamış Uygulama

SONUÇ

Üniversitemizin Kalite Güvencesi çalışmaları kapsamında programımız gerekli görülen tüm çalışmaları yerine getirmektedir. Bölümümüz personeli tarafından içselleşen kalite politikamız çerçevesinde tüm kararlar akademik kurul toplantılarında alınmakta, iç ve dış paydaşların önerileri doğrultusunda bölümün uygulamaları ve gelişimi kontrol edilmekte ve iyileştirmeler yapılmaktadır. Kalite politikamız kapsamında öğrencilerle ilgili tüm uygulamalar tanımlıdır ve yasal çerçevede yürütülmektedir. Öğrencilerle ilgili tüm süreçler yönetmelik ve yönergelerle göre yapılmaktadır. Derslere öğretim elemanlarının görevlendirilmesi, açılacak olan dersler gibi eğitim öğretim ile ilgili durumlar akademik kurul kararları ile belirlenmektedir. Yıllık olarak Bologna Eğitim-Öğretim Bilgi Paketi çalışmaları, yıllık faaliyet raporları ve iç kontrol raporları ilgili birim yöneticiliğine sunulmaktadır. Ayrıca beş yılda bir stratejik plan hazırlanması gerekliliği görülmüş olup 2020-2025 yıllarını kapsayan stratejik planımız üniversitemizin yeni vizyonu kapsamında hazırlanacaktır. Programımızda sürekli bir akademik ve idari performans ölçüm, izleme ve değerlendirme mekanizması kurulmuştur. Bölüm performans göstergeleri ve değerlendirme anketleri yıllık olarak yenilenmektedir. İç ve dış paydaşlarımızla yılda en az iki kez toplantılar düzenlenmektedir. Mezun ilişkilerimiz daha sıkı hale getirilmeye çalışılmaktadır. İç ve dış paydaşların katılımını arttırmak amacıyla anket çalışmalarına ağırlık verilmeye çalışılmaktadır. Elde edilen tüm veriler ve içerikler Biyoloji Bölümü web sayfasında ayrıntılı olarak erişime açık halde olup tüm ilgililerle paylaşılmaktadır. Programımızda; araştırma görevlisi kadrolarının yetersizliğinin ileride öğretim üyesi ihtiyacını karşılayamayacak olması, öğrenci laboratuvarlarının günümüz şartlarına uygun olarak yenilenememesi, teknik eleman eksikliği nedeniyle araştırma laboratuvarlarımızın ve cihazlarımızın yeterince kullanılamaması, öğrenci ve araştırma laboratuvarlarının güvenlik önlemlerinin çok sayıdaki risk faktörlerine oranla yetersiz kalması ve öğrencilerin yeterince yabancı dil bilmemesi vb. sebeplerle Erasmus, Fullbright gibi programlara gerekli ilginin olmaması eksiklikler görülmektedir. Bu eksiklikleri gidermek için çalışmalar sürmektedir. Programımızda 2024 yılında iç ve dış paydaşların katılımıyla ulusal ve uluslararası birçok etkinlik düzenlenmiştir. Sonuç olarak 2024 yılı yukarıda bahsetmiş olduğumuz tüm alanlarda etkin çalışmaların yapıldığı bir yıl olarak değerlendirilmiştir.

Kanıtlar

Durum	☐ Uygulama Yok ☒ Olgunlaşmamış Uygulama ☐ Örnek Uygulama
--------------	--